

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo
turizma i sporta

NACIONALNA OZNAKA SIGURNOSTI PRIRUČNIK ZA SIGURAN BORAVAK U HRVATSKOJ

Sadržaj:

SMJEŠTAJ	1
HOTELI / KAMPOVI.....	3
OSTALI UGOSTITELJSKI OBJEKTI ZA SMJEŠTAJ	5
OBJEKTI U DOMAĆINSTVU i OBJEKTI NA OPG-u.....	7
NAUTIKA	9
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA OBJEKTE IZ SKUPINE „MALI KRUZERI“	9
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA MARINE	12
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PLOVILA U ČARTERU (BRODICE, JAHTE)	14
SPORT, REKREACIJA I ZDRAVLJE.....	17
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PLAŽE I KUPALIŠTA	17
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA BAZENE I AQUAPARKOVE.....	18
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PUSTOLOVNI I RONILAČKI TURIZAM	20
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA ZDRAVSTVENI TURIZAM	22
ATRAKCIJE	25
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA NACIONALNE PARKOVE I PARKOVE PRIRODE.....	25
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA KULTURNE ATRAKCIJE	27
TURISTIČKI VODIČI, AGENCIJE I INFORMATIVNI CENTRI.....	29
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA TURISTIČKE VODIČE	29
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA TURISTIČKE AGENCIJE I TURISTIČKE INFORMATIVNE CENTRE.....	30
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA TURISTIČKE AGENCIJE - ORGANIZATORE SKUPOVA I POSLOVNIH DOGAĐANJA / POSLOVNI TURIZAM	33
PROMET / PRIJEVOZ	36
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA AVIOPRIJEVOZNIKE	36
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA ZRAČNE LUKE.....	38
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA KOLODVORE I LUKE	40
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PUTNIČKA PRISTANIŠTA NA UNUTARNJIM VODNIM PUTOVIMA	42
SIGURNOSNI PROTOKOL ZA RENT A CAR	44
UGOSTITELJSTVO - RESTORANI I BAROVI	46
UGOSTITELJSKI OBJEKTI IZ SKUPINA "RESTORANI", "BAROVI", "CATERING OBJEKTI", "OBJEKTI JEDNOSTAVNIH USLUGA" TE OBJEKTI NA OPG-u: VINOTOČJA/KUŠAONICE I IZLETIŠTA	46
NOĆNI BAROVI I KLUBOVI.....	48
MONITORING GOSTA	49

SMJEŠTAJ

HOTELI, KAMPOVI, OSTALI UGOSTITELJSKI OBJEKTI ZA SMJEŠTAJ, OBJEKTI U DOMAĆINSTVU I OBJEKTI NA OPG-U

Napomena: Na vidljivom mjestu u objektu potrebno je istaknuti sve obavijesti i upute o držanju fizičke distance, korištenju dezinfekcijskih sredstava i ostale upute vezane za sigurnost i sprečavanje zaraze virusom COVID-19.

Preporuka: Ako postoje mogućnosti ugostiteljski objekti iz skupine „Hoteli“ i skupine „Kampovi“ mogu osigurati dio smještajnog kapaciteta za potrebe samoizolacije osobama sa simptomima zaraze.

Opća pravila za sve skupine smještajnih objekata točke 1.-3.

1. **Opća pravila za zaposlenike (isto se odnosi i na iznajmljivače, nositelje ili članove OPG-a, vlasnike objekata i odgovorne osobe)**
 - **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i gostiju te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili gosta**

Osoblje treba biti dovoljno informirano o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza i proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom. Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima objekta u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
 - **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s gostima od ostalih zaposlenika)**

Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i gosta kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
 - **Nošenje zaštitnih maski**

Unutar zatvorenih prostora obavezno je nošenje medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu zaštitnih maski.
 - **Mjerenje tjelesne temperature**

Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. U slučaju bolesti treba ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Također, preporučuje se mjerenje temperature pri dolasku na posao na ulazu u objekt.

- **Dezinfekcija ruku i radnih površina više puta dnevno**
Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor prijema i odjave gostiju (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati, iza svakog gosta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s gostima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru**
Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

2. Opća pravila zagoste

- **Nošenje zaštitnih maski u svim zajedničkim prostorima**
Preporučuje se nošenje zaštitnih maski prilikom kretanja zajedničkim prostorijama objekta (prostor recepcije, u ugostiteljskim sadržajima do smještanja za stol, dvoranama za sastanke, prostorijama za animaciju...)
- **Dezinfekcija ruku**
Na glavnim ulazima objekta nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Ograničiti broj osoba u zajedničkim prostorijama objekta**
Na ulazu u objekt te ulazima u zajedničke sadržaje za goste kao i u dizala potrebno je postaviti upute o ograničenom broju osoba unutar prostorije. Treba ograničiti broj osoba, posebice u zatvorenim objektima (npr. wellness) i prostorima, u skladu s raspoloživim prostorom. Mora se definirati maksimalna popunjenost objekta kako bi se osigurala sigurna udaljenost.
- **Fizička distanca**
Na ulazu u objekt, ulazu u zajedničke sadržaje i dizala postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti. Preporučuje se da gosti održavaju fizički razmak u zatvorenom prostoru sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izuzev članova iste obitelji ili grupe.

3. Čišćenje objekata

- **Redovita dezinfekcija zajedničkih prostora i opreme/mjesta koja se često dodiruju**
Potrebno je pojačati čišćenje, dezinfekciju i prozračivanje svih zajedničkih prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće), kao i pojačati broj zaposlenika za dnevna čišćenja. Kritične (dodirne) točke objekta s kojima su gosti u stalnom doticaju potrebno je dezinficirati češće ili ako je to moguće nakon svakog korištenja.
- **Prozračivanje zatvorenih prostora**
Potrebno je pojačati prozračivanje objekta svaka dva sata (a po potrebi i češće).

- **Dezinfekcijska sredstva**

Na glavnom ulazu te ostalim ulazima zatvorenih prostora objekta (repcija, sanitarije za goste, u zatvorenim sportsko-rekreacijskim sadržajima, ugostiteljskim sadržajima...) nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).

- **U sanitarnim čvorovima koristiti jednokratne materijale (papirnati ručnici)**

Nužno je osigurati dostatnu količinu papirnatih ručnika (ubrusa) i ostalih jednokratnih materijala, sredstava i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju.

- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje**

Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

HOTELI/KAMPOVI

1. Repcija

- **Check in**

On line check in ili self check in ili organizirati na način da se skрати vremensko zadržavanje gosta na recepciji, vodeći računa o fizičkoj distanci. Ako hotel/kamp već posjeduje tehnološke mogućnosti, treba potencirati obavljanje prijave i rezervacije od kuće putem interneta (opcija je pronalazak tehničke mogućnosti za direktnu prijavu gosta na eVisitor), beskontaktno plaćanje, plaćanje predračunom, samo-skeniranje dokumenata i sl.

- **Zaštitna pregrada na recepcijskom pultu**

Na recepciji postaviti pregrade od pleksiglasa ili sličnog materijala koji osigurava potrebnu sanitarnu udaljenost.

- **Unaprijed najavljen check out kako bi se mogao pripremiti račun radi što kraćeg zadržavanja gosta na recepciji**

Treba gostima savjetovati da svoju odjavu iz hotela/kampa unaprijed najave kako bi se računi mogli pripremiti na vrijeme i tako izbješlo svako nepotrebno zadržavanje na recepciji.

2. Smještajna jedinica (Hoteli i Kampovi - ako imaju dio smještajnog kapaciteta u građevinama ili mobilnomove)

- **Mapa (opcije: u digitalnom obliku ili plastificirane mape koje treba dezinficirati nakon svakog gosta; na recepciji za jednokratnu uporabu)**

Preporučuje se postavljanje mapa u obliku koji se može dezinficirati nakon izmjene gosta, predajom jednokratne mape gostu prilikom prijave u objekt ili hotelsku mapu postaviti korištenjem modernih tehnologija (QR kodova, na TV prijamnicima u

hotelskom modu...). Mapa mora sadržavati i sve informacije o sigurnom boravku u objektu.

- **Osigurati sigurnosni komplet (Safety Kit - zaštitne maske, rukavice, dezinficijens) koji može ili ne mora biti naplaćen**

Na recepciji predati gostu prilikom dolaska ili postaviti unutar smještajne jedinice na vidljivo mjesto.

- **Mini bar puniti na zahtjev gosta ili staviti safety naljepnicu**

Preporučuje se mini bar puniti na zahtjev gosta kako bi se spriječila kontaminacija sadržaja ili nakon punjenja naljepiti naljepnicu s oznakom safety.

- **Redovito dezinficiranje kritičnih (dodirnih) točaka u smještajnoj jedinici**

Kritične (dodirne) točke unutar smještajne jedinice/objekta dezinficirati dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola često, a obavezno nakon svake izmjene gostiju.

Kritične (dodirne) točke:

- Prekidači: utičnice, lampe, rasvjeta, kuhinjski aparati
- Telefoni i upravljači: telefoni, TV upravljači, tableti
- Upravljač za klima uređaja
- Ručke: vrata, ormari, ladice, noćni ormarići, zastori
- Krevet: posteljina, jastučnice, madrac, navlake
- Površine u kupaonici: umivaonik, slavine, ogledalo, nosači ručnika, WC školjka, tuš kabina, pločice i obloge
- Sadržaji u kupaonici: čaše, dispenceri, kozmetika
- Ormari: ladice, vješalice, sef
- Radne površine: stolovi, noćni ormarići, fotelje, stolice, kauč
- Kuhinjski pribor i oprema: sudoper, kuhinjski aparati, hladnjak, pribor za jelo i kuhanje
- Terasa: stolne i sjedeće garniture, roštilj, gazebo, mreže za ljuljanje

- **Čišćenje smještajne jedinice u dogovoru s gostima**

Preporučuje se čišćenje smještajne jedinice provoditi u dogovoru s gostima. Dogovoriti način i vrijeme čišćenja smještajne jedinice (npr. da se čisti ručnici ostavljaju neposredno nakon ulaznih vrata u smještajnu jedinicu ako detaljno čišćenje nije potrebno ili čistiti smještajnu jedinicu kada su gosti van iste).

- **Pojačano pranje i dezinficiranje posteljine i ručnika za goste**

Posebna pozornost pridaje se pojačanom pranju na preporučenim temperaturama i dezinficiranju posteljine i ručnika (i ogrtača) te se isti stavlja u sobu/kupaonu neposredno prije dolaska gosta uz označavanje oznakom poput „Dezinficirano za Vas“.

Treba definirati sustavni pristup kako bi se izbjegla unakrsna kontaminacija, pri čemu se postavlja samo čista posteljina nakon što je soba očišćena i dezinficirana. Prljavo rublje potrebno je staviti u vreće prije nego što se stavi na kolica za čišćenje. Korištena posteljina (posteljina i ručnici u kupaonici) mora se čuvati u zatvorenom spremniku odvojenom od kolica s čistom posteljinom; prljava i čista posteljina uvijek se mora odvajati i ne smije doći u kontakt.

3. Ugostiteljski sadržaji

- **Buffet usluga, posluživanje ili samoposluživanje u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, room service ili posluživanje hrane i pića direktno iz kuhinje („s ruke“)**

Tijekom boravka u prostorijama u kojima je buffet, kao i u redu pri samoposluživanju za švedskim stolom, preporučuje se da gosti održavaju fizički razmak sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, osim ako se radi o članovima iste obitelji ili osoba koje su uobičajeno u bliskom kontaktu. Preporučuje se da posluživanje ili samoposluživanje za švedskim stolom bude provedeno tako da ponuđena hrana bude poslužena na stolovima u jednom redu, omogućujući time kružno kretanje gostiju oko stola, tako da se gosti čim manje zadržavaju ispred hrane. Poticati posluživanje hrane kroz uslugu „room service“ ili „s ruke“ kako bi se smanjio doticaj gostiju s hranom na buffet stolu.
- **Uklanjanje jelovnika i cjenika sa stolova, dostupni na zahtjev gosta (opcije: digitalni oblik QR kodovi ili jednokratni u tiskanom obliku ili plastificirani)**

Preporučuje se da se jelovnike istakne na ulazu ili drugom vidljivom mjestu na odgovarajući način u plastificiranom obliku, odnosno preporučuje se uklanjanje klasičnih oblika jelovnika. Sugestija je da se posjetitelje usmeno ili na koji drugi prihvatljiv način upozna s raspoloživom ponudom hrane i pića. Ili ako je to moguće preporučuje se korištenje modernih tehnologija kao što su QR kodovi.
- **Postava stolova, serviranje pribora u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**

Stolovi se do dolaska gostiju drže praznima, a pribor se servira kada gosti sjednu.
- **Dezinfekcija stolova, jelovnika i cjenika nakon svakog gosta i zamjena postave stola**

Nakon svakog odlaska gosta ili skupine gostiju treba obavezno dezinficirati (plastificirane) jelovnike, cjenike i kartu pića te površinu stola. Na stolovima se ne ostavljaju posudice za sol/papar/ulje/ocat/druge začine, već se donose nove, prethodno oprane ili dezinficirane posudice za svaku skupinu novih gostiju. Pribor za jelo se postavlja kada gost sjedne za stol.
- **Udaljenost stolova jedan od drugoga u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**

Stolove udaljiti jedan od drugoga sukladno aktualnoj preporuci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Fizička distanca između pojedinih grupa posjetitelja u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.**

4. Zajednički sadržaji

- **Unaprijed dogovoriti termine usluga s dovoljnim vremenskim odmakom za dezinfekciju opreme i prostora te prozračivanje prostorija nakon svakog gosta**

Preporučuje se unaprijed dogovoriti termine za korištenje zajedničkih prostora (fitness, wellness...) kako bi se što je više moguće smanjila interakcija među gostima te se na taj način lakše vodila briga o ograničenom broju osoba unutar prostorije.

OSTALI UGOSTITELJSKI OBJEKTI ZA SMJEŠTAJ

1. Smještajna jedinica/objekt

- **Osigurati sigurnosni komplet (Safety Kit - zaštitne maske, rukavice, dezinficijens) koji može ili ne mora biti naplaćen**
Predati ga gostu prilikom dolaska ili postaviti unutar smještajne jedinice/objekta na vidljivo mjesto.
- **Redovito dezinficiranje kritičnih (dodirnih) točaka u smještajnoj jedinici/objektu**
Kritične (dodirne) točke unutar smještajne jedinice/objekta dezinficirati dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola često, a obavezno nakon svake izmjene gostiju.
Kritične (dodirne točke):
 - Prekidači: utičnice, lampe, rasvjeta, kuhinjski aparati
 - Telefoni i upravljači: telefoni, TV upravljači, tableti
 - Upravljač za klima uređaja
 - Ručke: vrata, ormari, ladice, noćni ormarići, zastori
 - Krevet: posteljina, jastučnice, madrac, navlake
 - Površine u kupaonici: umivaonik, slavine, ogledalo, nosači ručnika, WC školjka, tuš kabina, pločice i obloge
 - Sadržaji u kupaonici: čaše, dispenceri, kozmetika
 - Ormari: ladice, vješalice, sef
 - Radne površine: stolovi, noćni ormarići, fotelje, stolice, kauč
 - Kuhinjski pribor i oprema: sudoper, kuhinjski aparati, hladnjak, pribor za jelo i kuhanje
 - Terasa: stolne i sjedeće garniture, roštilj, gazebo, mreže za ljuljanje.
- **Čišćenje smještajne jedinice/objekta u dogovoru s gostom**
Preporučuje se čišćenje smještajne jedinice provoditi u dogovoru s gostima. Dogovoriti način i vrijeme čišćenja smještajne jedinice (npr. da se čisti ručnici ostavljaju neposredno nakon ulaznih vrata u smještajnu jedinicu ako detaljno čišćenje nije potrebno ili čistiti smještajnu jedinicu kada su gosti van iste).
- **Pojačano pranje i dezinficiranje posteljine i ručnika za goste**
Posebna pozornost pridaje se pojačanom pranju na preporučenim temperaturama i dezinficiranju posteljine i ručnika (i ogrtača) te se isti stavlja u sobu/kupaonu neposredno prije dolaska gosta uz označavanje oznakom poput „Dezinficirano za Vas“.
Treba definirati sustavni pristup kako bi se izbjegla unakrsna kontaminacija, pri čemu se postavlja samo čista posteljina nakon što je soba očišćena i dezinficirana. Prljavo rublje potrebno je staviti u vreće prije nego što se stavi na kolica za čišćenje. Korištena posteljina (posteljina i ručnici u kupaonici) mora se čuvati u zatvorenom spremniku odvojenom od kolica s čistom posteljinom; prljava i čista posteljina uvijek se mora odvajati i ne smije doći u kontakt.

2. Ugostiteljski sadržaji (ako ih objekt ima)

- **Buffet usluga, posluživanje ili samoposluživanje u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, room service ili posluživanje hrane i pića direktno iz kuhinje („s ruke“)**

Tijekom boravka u prostorijama u kojima je buffet, kao i u redu pri samoposluživanju za švedskim stolom, preporučuje se da gosti održavaju fizički razmak sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, osim ako se radi o članovima iste obitelji ili osoba koje su uobičajeno u bliskom kontaktu. Preporučuje se da posluživanje ili samoposluživanje za švedskim stolom bude provedeno tako da ponuđena hrana bude poslužena na stolovima u jednom redu, omogućujući time kružno kretanje gostiju oko stola, tako da se gosti čim manje zadržavaju ispred hrane. Poticati posluživanje hrane kroz uslugu „room service“ ili „s ruke“ kako bi se smanjio doticaj gostiju s hranom na buffet stolu. Uklanjanje jelovnika i cjenika sa stolova, dostupni na zahtjev gosta (opcije: digitalni oblik QR kodovi ili jednokratni u tiskanom obliku ili plastificirani)

Preporučuje se da se jelovnike istakne na ulazu ili drugom vidljivom mjestu na odgovarajući način u plastificiranom obliku, odnosno preporučuje se uklanjanje klasičnih oblika jelovnika. Sugestija je da se posjetitelje usmeno ili na koji drugi prihvatljiv način upozna s raspoloživom ponudom hrane i pića. Ili ako je to moguće preporučuje se korištenje modernih tehnologija kao što su QR kodovi.

- **Postava stolova, serviranje pribora u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
Stolovi se do dolaska gostiju drže praznima, a pribor se servira kada gosti sjednu
- **Dezinfekcija stolova, jelovnika i cjenika nakon svakog gosta i zamjena postave stola**
Nakon svakog odlaska gosta ili skupine gostiju treba obavezno dezinficirati (plastificirane) jelovnike i kartu pića te površinu stola. Na stolovima se ne ostavljaju posudice za sol/papar/ulje/ocat/druge začine, već se donose nove, prethodno oprane ili dezinficirane posudice za svaku skupinu novih gostiju. Pribor za jelo se postavlja kada gost sjedne za stol.
- **Udaljenost stolova jedan od drugoga sukladno s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
Stolove udaljiti jedan od drugoga sukladno aktualnoj preporuci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Fizička distanca između pojedinih grupa posjetitelja u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.**

OBJEKTI U DOMAĆINSTVU i OBJEKTI NA OPG-u

1. Smještajni objekt/jedinica

- **Osigurati sigurnosni komplet (Safety Kit - zaštitne maske, rukavice, dezinficijens) koji može ili ne mora biti naplaćen**
Predati ga gostu prilikom dolaska ili postaviti unutar smještajne jedinice/objekta na vidljivo mjesto.
- **Redovita dezinfekcija zajedničkih prostora, a posebnu pažnju usmjeriti na opremu/mjesta koja se često dodiruju**
Potrebno je provoditi redovitu dezinfekciju zajedničkih prostora, a posebnu pažnju usmjeriti na opremu/mjesta koja se često dodiruju. Dezinficirati dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola često, a obavezno nakon svake izmjene gostiju.

- **Čišćenje smještajne jedinice/objekta u dogovoru s gostima**
Preporučuje se čišćenje smještajne jedinice provoditi u dogovoru s gostima. Dogovoriti način i vrijeme čišćenja smještajne jedinice (npr. da se čisti ručnici ostavljaju neposredno nakon ulaznih vrata u smještajnu jedinicu ako detaljno čišćenje nije potrebno ili čistiti smještajnu jedinicu kada su gosti van iste).
- **Pojačano pranje i dezinficiranje posteljine i ručnika za goste**
Posebna pozornost pridaje se pojačanom pranju na preporučenim temperaturama i dezinficiranju posteljine i ručnika (i ogrtača) te se isti stavlja u sobu/kupaonu neposredno prije dolaska gosta uz označavanje oznakom poput „Dezinficirano za Vas“. Treba definirati sustavni pristup kako bi se izbjegla unakrsna kontaminacija, pri čemu se postavlja samo čista posteljina nakon što je soba očišćena i dezinficirana. Prljavo rublje potrebno je staviti u vreće prije nego što se stavi na kolica za čišćenje. Korištena posteljina (posteljina i ručnici u kupaonici) mora se čuvati u zatvorenom spremniku odvojenom od kolica s čistom posteljinom; prljava i čista posteljina uvijek se mora odvajati i ne smije doći u kontakt.

2. Preporuke za usluživanje doručka u objektu u domaćinstvu te hrane u objektima na OPG-u

- **Posluživanje u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, dezinfekcija stolova nakon svakog gosta i zamjena postave stola**
Nakon svakog odlaska gosta ili skupine gostiju treba obavezno dezinficirati (plastificirane) jelovnike i kartu pića te površinu stola. Na stolovima se ne ostavljaju posudice za sol/papar/ulje/ocat/druge začine, već se donose nove, prethodno oprane ili dezinficirane posudice za svaku skupinu novih gostiju. Pribor za jelo se postavlja kada gost sjedne za stol.
- **Postava stolova, serviranje pribora u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
Stolovi se do dolaska gostiju drže praznima, a pribor se servira kada gosti sjednu
- **Udaljenost stolova jedan od drugoga u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
Stolove udaljiti jedan od drugoga sukladno aktualnoj preporuci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Fizički distanca između pojedinih grupa posjetitelja u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.**

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA OBJEKTE IZ SKUPINE „MALI KRUZERI“

1. Opća pravila za posadu broda

- **Informiranje i obuka posade broda o provođenju procedura za zaštitu posade i turista te procedura u slučaju zaraze člana posade ili turista**
Članovi posade trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza i proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom. Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima na brodu u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne u mjestima u kojima brod pristaje, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno članova posade koji su u doticaju s turistima)**
Potrebno je održavati razmak između članova posade i gosta kao i međusamim članovima posade.
- **Nošenje zaštitnih maski**
Unutar zatvorenih prostora broda članovi posade moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos te zaštitne rukavice prilikom posluživanja jela. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski i rukavica za posadu broda.
- **Mjerenje temperature**
Članovi posade dužni su svakodnevno prije početka smjene izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina**
Potrebno je površine u salonu i zajedničkim prostorima koje gosti često dodiruju dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena). Osoblje koje je u stalnom kontaktu s turistima treba čim češće dezinficirati ruke kada nisu vidno zaprljane a prati i dezinficirati kada su ruke vidno zaprljane. Dezinfekcija se vrši dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži
- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji**
Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi od najmanje 1,5 metra.

2. Opća pravila za goste broda

- **Nošenje zaštitnih maski za vrijeme boravka na brodu u svim zajedničkim prostorima broda**
Turisti su obavezni nositi zaštitne maske prilikom kretanja zajedničkim prostorima za turiste (salonu, sanitarnim čvorovima...). Gostima se preporučuje nošenje vlastitih maski (ako gost nema masku, na zahtjev mu se može dostaviti).

- **Dezinfekcija ruku (prilikom ulaska u brod, prije konzumacije hrane i pića, prilikom ulaska u zajedničke sadržaje i sanitarni čvor)**
Na ulazu u brod i u zajedničke prostore (salon, sanitarni čvorovi) nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Ograničen broj turista u zajedničkim prostorima broda (salon, paluba za sunčanje, sanitarni čvor)**
Na ulazu u salon te ulazima u zajedničke sadržaje za turiste potrebno je postaviti upute o ograničenom broju osoba unutar prostora. Mora se definirati maksimalan broj turista unutar prostora kako bi se osigurala sigurna udaljenost.
- **Fizička distanca**
Na ulazu u brod i ulazu u zajedničke sadržaje postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti. Preporučuje se da turisti održavaju fizički razmak od 1,5 metra, izuzev članova iste obitelji kada to nije potrebno.
- **Mjerenje temperature prilikom dolaska na brod**
Preporučuje se mjerenje temperature turistima prilikom dolaska na brod.
U slučaju sumnje na zdravstvene tegobe, gost je dužan obavijestiti člana posade ili kapetana, kako bi se postupilo prema prihvaćenoj proceduri za suzbijanje koronavirusa.
- **Prtljaga**
Gostima se preporučuje da sa sobom nose samo jedan komad prtljage (jedan kofer) i jednu ručnu torbu te ako je moguće da ju nose samostalno. Na zahtjev gosta, posada će pomoći s nošenjem prtljage u kabinu, uz obavezno naknadno dezinficiranje ruku i kofera.

3. Čišćenje objekta

- **Redovita dezinfekcija prostora i opreme s kojom su turisti i članovi posade u doticaju**
Potrebno je pojačati čišćenje, dezinfekciju i prozračivanje svih zajedničkih prostora (salon, sanitarni čvorovi i dr.) svaka dva sata (a po potrebi i češće). Predmeti i površine koje se često dodiruju potrebno je dezinficirati češće ili ako je to moguće nakon svakog korištenja (ograde, kvake, daljinski upravljači, prekidači za svjetlo, ključevi kabina).
- **Dezinfekcijska sredstva (na ulazu u brod, na ulazu u zajedničke sadržaje, na ulazu u salon i sanitarne čvorove)**
Na ulazu u brod, salon i ostale zajedničke sadržaje te u zajedničke sanitarne čvorove nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Redovito prozračivanje svih prostorija**
Preporučuje se prozračivanje svih zajedničkih prostorija za turiste svaka dva sata, po potrebi i češće.
- **U sanitarnim čvorovima koristiti jednokratne materijale (papirnati ručnici)**
Nužno je osigurati dostatnu količinu papirnatih ručnika (ubrusa) i ostalih jednokratnih materijala, sredstava i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje**
Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za

ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se postavljanje pročišćivača zraka (ionizatora) u salonu kako bi se eliminirali mikroorganizmi i smanjilo širenje zaraze.

4. **Recepcija - prihvata gostiju na brod**

- **Check in**

Gosti će biti zamoljeni da poštuju vrijeme check ina (prijave na brod) kako je navedeno u programu krstarenja te da se ne grupiraju i da uvijek vode računa o fizičkoj distanci. Prijavu gostiju na brod voditelj putovanja radi na otvorenom dijelu broda ispred salona. Kako bi se vrijeme prijave skratilo goste treba zamoliti da unaprijed pripreme putovnice i vouchere. Piće dobrodošlice i pozdravni govor preporučuje se održati na palubi broda ili u manjim grupama u salonu vodeći računa o mjerama fizičke distance.

5. **Smještajna jedinica**

- **Čišćenje kabine**

Kabine se čiste jednom dnevno. Preporučuje se goste zamoliti da napuste kabinu za vrijeme čišćenja. Gost može odbiti čišćenje kabine ako to želi.

U svakoj kabini gostima će na raspolaganju biti sapun i papirnati ručnici .

Gosti za vrijeme boravka na brodu moraju redovito provjetravati svoje kabine (gdje je to moguće).

- **Daljinski upravljači (za tv, klimu i sl. - preporučuju se zaštiti jednokratnom folijom koja se mijenja prije svakog novog gosta)**

Sve predmete unutar kabine koji se često dodiruju potrebno je dezinficirati pri svakom čišćenju kabine, a posebice nakon izmjene gostiju. Preporučuje se daljinske upravljače postaviti u zaštitnu foliju koja se mijenja nakon svakog gosta.

6. **Ugostiteljski sadržaji**

- **Posluživanje hrane i pića direktno iz kuhinje „s ruke“**

Ovisno o veličini grupe te raspoloživom prostoru na brodu, obroci će se posluživati u dva navrata ili istovremeno u salonu i vanjskom prostoru. Određuje se jedan djelatnik koji uslužuje unaprijed točno određen broj stolova kako bi se što više smanjilo miješanje članova posade i gostiju.

Stolovi u salonu moći će smjestiti samo 50% kapaciteta stola kako bi se poštovala mjere fizičke distance.

Sve grickalice i zalogajčići (tzv. finger food) koji su inače bili posluženi i dostupni gostima tijekom čitavog dana u salonu bit će potpuno uklonjeni, kao i mape, knjige, časopisi, društvene igre itd. (dostupni na zahtjev gosta).

- **Jelovnici i cjenici**

Jelovnici i cjenici bit će uklonjeni sa stolova a gosti će ih moći dobiti na zahtjev (nakon upotrebe obavezna je dezinfekcija istog).

Ako je to moguće preporučuje se korištenje modernih tehnologija kao što su QR kodovi.

- **Dezinfekcija stolova nakon svakog turista i zamjena postave stola**

Nakon svakog odlaska turista ili skupine turista treba obavezno dezinficirati (plastificirane) jelovnike i kartu pića te površinu stola.

Na stolovima se ne ostavljaju posudice za sol/papar/ulje/ocat/druge začine, već se donose nove, prethodno oprane ili dezinficirane posudice za svaku skupinu novih gostiju. Pribor za jelo se postavlja kada turist sjedne za stol.

- **Međusobna udaljenost stolova**
Međusobna udaljenost stolova mora biti u skladu s preporukom Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

7. Zajednički sadržaji

- **Korištenje jaccuzzija/masažne kade treba biti ograničeno na maksimalno dvije osobe istovremeno (ako su te osobe par ili članovi obitelji).**
Pauze za kupanje regulirat će posada broda ili vođa putovanja (broj osoba koji istovremeno mogu koristiti platformu za kupanje bit će ograničen kako bi se osigurala fizička distanca). Ležaljke na palubi za sunčanje bit će udaljene jedna od druge 1,5 m te će svaka biti numerirana brojem kabine tako da će gosti koristiti ležaljke koje su dodijeljene njihovoj kabini za čitavo vrijeme boravka na brodu.
Procedura vezano za izlazak i ulazak na brod bit će organizirana od strane vođe putovanja te detaljno objašnjena putem ozvučenja na brodu (gosti koji se vraćaju na brod s kopna hodat će prema krmi a gosti koji idu s broda na kopno ići će u pravcu pramca ako dizajn broda to omogućuje).

***PREPORUKA: ako je to moguće, svaki brod može osigurati dodatnu kabinu za potrebe samoizolacije osobama sa simptomima zaraze.**

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA MARINE

1. Opća pravila za zaposlenike

- Osoblje treba biti dovoljno informirano o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza i proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom. Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima marine u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca** (posebno zaposlenika koji su u doticaju s turistima, uključujući mornare, zaštitare, servisere)
Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i gosta kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje maske za lice**
Unutar zatvorenih prostora obavezno je nošenje medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu zaštitnih maski.
- **Mjerenje tjelesne temperature pri dolasku na posao**
Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. U slučaju bolesti treba ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Također, preporučuje se mjerenje temperature pri dolasku na posao na ulazu u objekt.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina**
Dezinfekcija ruku čim češće kada ruke nisu vidno zaprljane a pranje i dezinfekcija kada su

ruke vidno zaprljane te dezinfekcija radnih površina više puta dnevno. Dezinfekcija se vrši dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.

- **Ograničen broj osoba u zatvorenom prostoru**

Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

2. Opća pravila za turiste

- **Nošenje zaštitnih maski u svim zajedničkim prostorima**

Preporučuje se nošenje zaštitnih maski u svim zajedničkim prostorima marine (repcija, u ugostiteljskim sadržajima do smještanja za stol).

- **Dezinfekcija ruku**

Na glavnim ulazima objekta nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži). Preporučuje se dezinfekcija ruku (prilikom ulaska u objekt, prije konzumacije hrane i pića, prilikom ulaska u zajedničke sadržaje i sanitarni čvor za turiste na vezu).

- **Ograničiti broj osoba u zajedničkim prostorijama objekta**

Broj turista u zajedničkim prostorijama objekta (repcija, trgovina, ugostiteljski sadržaji, zajednički sadržaji i sanitarni čvor za turiste na vezu) ograničen je sukladno aktualnim mjerama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Mora se definirati maksimalna popunjenost objekta kako bi se osigurala sigurna udaljenost.

- **Fizička distanca**

Na ulazu u objekt i na ulazu u zajedničke sadržaje postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti. Preporučuje se da gosti održavaju fizički razmak u zatvorenom prostoru sukladno preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izuzev članova iste obitelji ili grupe.

3. Čišćenje objekta

- Potrebna je redovita dezinfekcija prostora i opreme koja se često dodiruje.
- Dezinfekcijska sredstva moraju se postaviti na ulazu u objekt, na ulazu u zajedničke sadržaje, ugostiteljske sadržaje i sanitarni čvor za turiste na vezu.
- Potrebno je redovito prozračivati sve prostorije.
- Nužno je osigurati dostatnu količinu papirnatih ručnika (ubrusa) i ostalih jednokratnih materijala, sredstava i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
- Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

4.

5. Recepcija

- Goste treba poticati i informirati o mogućnostima usluge on line check in-a.
- Potrebno je postaviti zaštitnu pregradu na recepcijskom pultu.
- Gostima preporučiti da unaprijed najave check out kako bi se mogao pripremiti račun radi što kraćeg zadržavanja turista na recepciji.
- Poticati internet ili beskontaktno plaćanje.

6. Ugostiteljski sadržaji - preporuke za usluživanje gostiju

- **Uklanjanje jelovnika i cjenika sa stolova, dostupni na zahtjev gosta (opcije: digitalni oblik QR kodovi ili jednokratni u tiskanom obliku ili plastificirani)**
Preporučuje se da se jelovnike istakne na ulazu ili drugom vidljivom mjestu na odgovarajući način u plastificiranom obliku, odnosno preporučuje se uklanjanje klasičnih oblika jelovnika. Sugestija je da se posjetitelje usmeno ili na koji drugi prihvatljiv način upozna s raspoloživom ponudom hrane i pića. Ili ako je to moguće preporučuje se korištenje modernih tehnologija kao što su QR kodovi.
 - **Stolovi se do dolaska gostiju drže praznima, a pribor se servira kada gosti sjednu**
Postavu stola obavljati nakon smještanja gosta za stol.
 - **Dezinfekcija stolova, jelovnika i cjenika nakon svakog gosta i zamjena postave stola**
Nakon svakog odlaska gosta ili skupine gostiju treba obavezno dezinficirati (plastificirane) jelovnike i kartu pića te površinu stola. Na stolovima se ne ostavljaju posudice za sol/papar/ulje/ocat/druge začine, već se donose nove, prethodno oprane ili dezinficirane posudice za svaku skupinu novih gostiju. Pribor za jelo se postavlja kada gost sjedne za stol.
 - **Udaljenost stolova jedan od drugoga sukladno s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
Stolove udaljiti jedan od drugoga sukladno aktualnoj preporuci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
 - **Fizički distanca između pojedinih grupa posjetitelja u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
7. **Rad agencija unutar marine (turističke agencije, charter kompanije, rent a car i sl.)**
- Sve agencije koje posluju unutar marine moraju prilagoditi organizaciju rada sukladno mjerama i postupcima propisanim za rad recepcije marine.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PLOVILA U ČARTERU (BRODICE, JAHTE)

1. Opća pravila za zaposlenike charter kompanije

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i turista te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili turista**
Osoblje charter kompanije treba biti dovoljno informirano o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se priječila zaraza i proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom. Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima marine i charter kompanije u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne

na tom području, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).

- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s turistima od ostalih zaposlenika)**

Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja u poslovnici čarter kompanije i gosta kao i među samim djelatnicima. Maksimalan broj osoba u prostoru poslovnice regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti između ljudi od najmanje 1,5 metra. Treba osigurati dovoljno prostora u poslovnici za poštivanje mjera fizičkog distanciranja.

Održavanje fizičke distance u kontaktu s turistima obveza je svih zaposlenika čarter kompanije. U slučaju intervencije na plovilu, tražiti da se posada izmakne na suprotnu stranu plovila u odnosu na kvar.

- **Nošenje zaštitnih maski**

Unutar zatvorenih prostora marine i čarter kompanije te na otvorenom dijelu marine (skiperi) prilikom kontakta s gostima zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos.

Unutar zatvorenih prostora marine i čarter kompanije broj osoba u zatvorenoj prostoriji mora se ograničiti u skladu s preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.

- **Mjerenje temperature**

Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Skiperi trebaju svakodnevno mjeriti temperaturu prilikom boravka na plovilu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao (skiperi se trebaju javiti nadređenoj osobi i obiteljskom liječniku te postupati sukladno preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za rad/boravak na jahtama, brodicama i drugim plovilima tijekom epidemije COVID-19). Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Također, preporučuje se mjerenje temperature pri dolasku na posao na ulazu u objekt.

- **Dezinfekcija ruku i radnih površina**

Potrebno je radnu površinu dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor prijema i odjave turista (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog turista. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s turistima treba redovito dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.

- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji**

Radi se sa smanjenim brojem osoblja. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi od najmanje 1,5 metra.

2. Opća pravila za goste na brodici ili jahti

- **Nošenje zaštitnih maski u svim zajedničkim prostorima marine (recepција, u ugostiteljskim sadržajima do smještanja za stol i dr.)**

Preporučuje se turistima nošenje zaštitnih maski prilikom kretanja zajedničkim prostorijama za turiste (prostor recepcije, u ugostiteljskim sadržajima do smještanja za stol, sanitarnim čvorovima...) i u komunikaciji s djelatnicima Lučke uprave, Lučke kapetanije i Pomorske policije te skiperom te posadom prilikom odvijanja operacije

uplovljavanja i isplovljavanja plovila iz marine i punjenja goriva.

Gosti su dužni ponijeti sa sobom zaštitne maske.

- **Dezinfekcija ruku (prilikom ulaska u objekt, prije konzumacije hrane i pića, prilikom ulaska u zajedničke sadržaje i sanitarni čvor za turiste na vezu)**

Turisti su dužni dezinficirati ruke prilikom silaska s plovila i korištenja sadržaja u marini (prilikom ulaska u objekte u marini, prije konzumacije hrane i pića, prilikom ulaska u zajedničke sadržaje i sanitarni čvor).

- **Ograničen broj osoba u zajedničkim prostorijama marine (repcija, trgovina, ugostiteljski sadržaji, zajednički sadržaji i sanitarni čvor za turiste na vezu)**

Pri korištenju zajedničkih sadržaja na području marine obavezno je poštovati upute vezane za ograničenja broja osoba unutar prostorije.

- **Fizička distanca**

Preporučuje se održavati fizički razmak od 1,5 metra prilikom kretanja na području marine, izuzev članova iste obitelji kada to nije potrebno.

- **Sumnja na zdravstvene tegobe**

U slučaju sumnje na zdravstvene tegobe, gost je dužan obavijestiti charter kompaniju kako bi se postupilo prema prihvaćenoj proceduri za suzbijanje zaraza.

3. Čišćenje plovila

- **Dezinfekcija prostora istvari**

Prije primopredaje plovila mora biti obavljena dezinfekcija svih prostora na plovilu, a posebnu pažnju treba usmjeriti na opremu/mjesta i površine koje se često dodiruju kao što su ograde, kvake, daljinski upravljači, prekidači za svjetlo, ključevi i dr.

Prije primopredaje plovila potrebno je oprati svo posuđe te mora biti obavljena dezinfekcija posuđa i pribora za jelo.

Staviti na raspolaganje gostima koji su na plovilu sredstvo za dezinfekciju ruku i površina.

- **Evidencija osoba koje su čistile ili servisirale plovilo**

Treba voditi točnu evidenciju osoba koje su čistile ili servisirale određeno plovilo.

4. Repcija

- **Informiranje gostiju**

Potrebno je informirati goste prije dolaska i po dolasku o protokolima sigurnosti koje koriste marina i charter kompanija te o općim pravilima za turiste kojih se trebaju pridržavati. Zamoliti goste da poštuju vrijeme check in-a kako je dogovoreno i da se ne grupiraju i ne stvaraju gužvu pred recepcijom i na gatovima te da uvijek vode računa o fizičkoj distanci. Treba poticati i informirati goste o mogućnostima plaćanja dnevnog veza putem internetskih aplikacija i poticati beskontaktno plaćanje usluga.

- **Isplovljenje i check out**

Kada je brod spreman, djelatnik posadu prati na plovilo uz održavanje razmaka i zaštitnu opremu (zaštitna maska).

Ako je potrebno, omogućiti gostima dostavu namirnica do plovila.

Prilikom check out - a posada napušta brod nakon upute djelatnika a jedan član posade ostaje predati plovilo.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PLAŽE I KUPALIŠTA

1. Opća pravila

- **Vidljive obavijesti i informiranje gostiju:** Na vidljivom mjestu na ulazu, kao i u samom prostoru gdje borave gosti/turisti nužno je postaviti informacije o higijenskim postupcima i sa smjernicama o pravilnom ponašanju i mjerama zaštite kojih se treba pridržavati ili koje vrijede na tom prostoru. Ako je dostupna odgovarajuća infrastruktura, moguće je razglasom povremeno oglašavati glasovne poruke kako bi se posjetitelje podsjetilo na nužno održavanje fizičkog razmaka i drugih općih mjera.
- **Ograničenje maksimalnog broj osoba u prostorima:** Za prostore morskih i slatkovodnih kupališta maksimalan broj osoba kojima je dopušten istovremeni boravak određuje se prema načelu 15 osoba na 100² neto površine prostora.
- **Fizička distanca:** Za sve posjetitelje i zaposlenike savjetuje se da se pridržavaju pravila fizičke udaljenosti od 1,5m.
- **Primjena općih i higijenske mjere:** vidno istaknute Opće mjere prevencije širenja bolesti COVID-19 prema HZJZ uputama. Preporuke za pridržavanje svih preventivnih mjera odnose se na sve površine morskih i slatkovodnih kupališta (vodene površine, plaže te prostore gdje su smještene prostorije garderobe, sanitarni čvorovi).

2. Prostorni i tehnički uvjeti morskih i slatkovodnih plaža i kupališta

- **Dezinfekcija ruku:** na razumnim razmacima te na vidljivim mjestima nužno je postavljanje dozatora s dezinfekcijskim sredstvom (npr. na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70 posto ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem prema uputama proizvođača i prikladnog za korištenje na koži)
- **Fizička distanca:** Koncesionar treba odvojiti ležaljke na način da se osigura fizička distanca (osigurati osobu koja može nadzirati propisane mjere) te dezinficirati ležaljke nekoliko puta dnevno, a obavezno nakon što određeni gost više ne koristi ležaljku te prije nego je drugi gost koristi. Ako prostori plaža i kupališta predviđaju druga sjedeća mjesta, njih je također potrebno rasporediti na 1,5 m udaljenosti.
- **Pravilno odlaganje otpada:** U svim otvorenim prostorima plaže i kupališta, kao i na razumnim razmacima na otvorenim prostorima postavljene kante za otpad s odgovarajućim poklopcem koje se redoviti prazne te otpad zbrinjava na propisani način.
- **Redovita dezinfekcija prostora i opreme te održavanja higijene sanitarnih čvorova:** potrebno je pojačati čišćenje i dezinfekciju sanitarnih prostora, svlačionica i opreme svaka dva sata, a po potrebi i češće, kao i povećati broj zaposlenika za dnevno čišćenje u svakom sanitarnom čvoru te istovremeno ograničiti korištenje sanitarnog čvora sukladno veličini i propisanim sanitarnim uvjetima.
- **Osiguranje pravilnog djelovanja spasioca:** ako postoje spasioci potrebno je osigurati da se od spasioca koji aktivno spašavaju ne očekuje nadgledanje pranja i dezinfekcija ruku, upotrebe maski ili socijalnog distanciranja drugih.

- **Redoviti monitoring vode za kupanje i rekreaciju:** monitoring provode djelatnici Zavoda za javno zdravstvo, odnosno ovlaštene laboratorije sukladno Planu i programu monitoringa plaža i kupališta uz pridržavanje uobičajenih mjera zaštite i sigurnosti.
3. **Prostori za usluživanje hrane i pića i trgovački sadržaji na morskim i slatkovodnim plažama i kupalištima:** primjenjuju se protokoli za ugostiteljske objekte i jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA BAZENE I AQUAPARKOVE

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili gosta:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i gosta, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** dezinfekcija ruku čim češće kada ruke nisu vidno zaprljane, a pranje i dezinfekcija kada su ruke vidno zaprljane te dezinfekcija radnih površina više puta dnevno. Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog gosta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s gostima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to

moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- **Provjetravanje radnog prostora:** Potrebno je pojačati provjetravanje radnog prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće).
- **Upućivanje liječniku:** u slučaju sumnje na zdravstvene tegobe, svaki zaposlenik bit će upućen svom liječniku

2. Opća pravila za korisnike

- **Ograničenje broja osoba u bazenima i zajedničkim prostorijama:** Broj osoba koje istovremeno mogu boraviti u bazenu ovisi o veličini bazena te je prihvatljiv onaj broj osoba pri kojemu je moguće održavanje fizičke distance. Ako su okolnosti takve da je u bazenu pojačano kretanje i aktivnost, treba razmotriti dodatno smanjenje broja osoba.
- **Fizička distanca:** Broj osoba koje istovremeno treniraju u bazenu ovisi o veličini bazena te se preporučuje zadovoljavanje kriterija od 7m² površine po osobi u otvorenim i zatvorenim bazenima.
- **Dezinfekcija ruku:** osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži)
- **Internet ili beskontaktno plaćanje ulaznica:** osigurati mogućnost Internet ili beskontaktnog plaćanja ulaznice .
- **Prije ulaska u kupališni dio obavezno tuširanje i prolazak kroz dezbarijere**

3. Prostorni i tehnički uvjeti bazena i aquaparkova

- **Pravilno odlaganje otpada:** U svim zatvorenim prostorima kupališta, kao i na razumnim razmacima na otvorenim prostorima preporučuje se postavljanje kanti za otpatke s odgovarajućim poklopcima.
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja i ventilacije:** Potrebno je posebno pratiti stanje filtera i posvetiti pažnju održavanju pravilnog stanja brzine obnove zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju, izmjenu zraka i odvlaživanje natkrivenih bazena.
- **Redovita provjera dozatora i ostalih uređaja za dezinfekciju:** Treba provoditi redovite provjere kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje dozatora za sapun i dezinfekcijska sredstva. Preporučuje se da se sušila za ruke stave izvan funkcije te da ih se zamijeni jednokratnim papirnatim ubrusima za ruke. Neispravne jedinice treba brzo popraviti ili zamijeniti.
- **Dezbarijera - hiperklorirana ili s dezinfekcijskim sredstvom:** Prije ulaza na čisti dio bazenskog kupališta (bazen s površinom oko bazena) korisnici se obavezno moraju tuširati i proći kroz predbazen (dezbarijera) za pranje nogu. Voda u predbazenima (dezbarijerama) mora biti hiperklorirana ili obavezno sadržavati dezinfekcijsko sredstvo.
- **Postavljeni informativni prikazi ili video obavijesti o općim mjerama za sprječavanje širenja COVID-19**
- **Redovito prozračivanje svih prostorija, gdje je to moguće**
- **Osiguranje pravilnog djelovanja spasioca, ako postoje:** Potrebno je osigurati pravilno djelovanje spasioca na način da se njih ne opterećuje s praćenjem broja osoba i fizičke

distance već da isključivo brinu za sigurnost kupaca.

4. Čišćenje

- **Redovita dezinfekcija prostora i opreme s kojom su gosti i zaposleni u doticaju:** Potrebno je osigurati redovitu dezinfekciju prostora i opreme s kojom su gosti i zaposlenici u doticaju, a posebno obratiti pozornost na kritične točke
 - **Pojačano održavanje higijenskih uvjeta bazenskih voda:** Održavanje higijenskih uvjeta bazenske vode (vode za kupanje) te osiguravanje neometanog rada uređaja za pripremu vode provodi se na uobičajen način.
 - **Povećana učestalost čišćenja i dezinfekcije sanitarnih čvorova:** Potrebno je pojačati čišćenje i dezinfekciju sanitarnih prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće), kao i pojačati broj zaposlenika za dnevna čišćenja u svakom sanitarnom čvoru. Istodobno, treba ograničiti korištenje sanitarnog čvora sukladno veličini i propisanim sanitarnim uvjetima
5. **Prostori za usluživanje hrane i pića i trgovački sadržaji:** Primjenjuju se protokoli za ugostiteljske objekte i jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PUSTOLOVNI I RONILAČKI TURIZAM

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili korisnika:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima, odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s korisnicima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.

- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** dezinfekcija ruku čim češće kada ruke nisu vidno zaprljane, a pranje i dezinfekcija kada su ruke vidno zaprljane te dezinfekcija radnih površina više puta dnevno. Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog korisnika. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s gostima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Provjetravanje radnog prostora:** Potrebno je pojačati provjetravanje radnog prostora svaka dva sata (po potrebi i češće).

2. Opća pravila za korisnike

- **Dezinfekcija ruku:** Osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži)
- **Nošenje zaštitnih maski u zatvorenom prostoru:** Preporučuje se korisnicima nošenje zaštitnih maski prilikom boravka u zatvorenim prostorima izuzev tijekom provođenja aktivnosti
- **Ograničen broj osoba u zatvorenim prostorijama:** Potrebno je ograničiti broj osoba, posebice u zatvorenim prostorima
- **Ograničena veličine grupe:** Potrebno je ograničiti veličinu odnosno broj osoba u grupi
- **Fizička distanca:** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između korisnika sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- **Obvezna telefonska ili online rezervacija termina:** Upućivati korisnike i omogućiti telefonsku ili online rezervaciju termina
- **Beskontaktno ili online plaćanje:** omogućiti beskontaktno ili Internet plaćanje usluga

3. Provedba aktivnost

- **Obavijesti i informiranje korisnika:** postaviti vidljive obavijesti i informirati korisnika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i korisnika te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili korisnika
- **Primjena općih i higijenskih mjera za prevenciju širenja bolesti COVID-19**
- **Prostor za presvlačenje:** osiguran prostor za presvlačenje za po 1 osobu u svlačionici ili presvlačenje na otvorenom uz održavanje fizičkog razmaka sukladno aktualnim uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- **Oprema:** osigurati individualne bokseve za višak opreme ili zatražiti od samih sudionika nošenje vlastite opreme u vlastitom izletničkom ruksaku
- **Broj dnevnih zarona:** ograničen broj dnevnih zarona zbog osiguravanja potrebnog vremena

za čišćenje i dezinfekciju opreme

- **Mjesta za pauze:** mjesta za pauze moraju biti dovoljno prostrana da osiguraju distancu sukladno aktualnim uputama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo
- **Obrok:** osigurati lunch paket ako se nudi obrok
- **Dezinfekcijsko sredstvo:** osigurati dezinfekcijsko sredstvo u dovoljnim količinama tijekom provedbe aktivnosti
- **Transfer:** obavljanje transfera u skladu s protokolima
- **Omogućeno korištenje mikrofona i zvučnika za vodiče:** Gdje je moguće omogućiti upotrebu mikrofona i zvučnika za vodiče kako bi se omogućila dovoljna fizička distanca između vodiča i gosta/korisnika:
- **Unutar zaštićenih područja ograničeno vrijeme boravka** (nacionalni parkovi i parkovi prirode)
- **Kontakt:** za svakog korisnika bilježiti vrijeme boravka, kontakt i grupu tijekom aktivnosti
- **Upotrijebljena oprema:** osigurati prostor za odvojeno prikupljanje već uporabljene opreme koju je tek potrebno očistiti i dezinficirati
- **Prva pomoć:** u slučaju potrebe pružanja prve pomoći osigurati uređaje, poput seta s filterom i maskom za reanimaciju, za izbjegavanje izravnog kontakta spasioca i spašavanog
- **Primjereno odlaganje otpada:** omogućiti primjereno odlaganje/sakupljanje otpada (korištene maske za lice i dr.) kako isti ne bi završio u prirodi

4. Čišćenje

- **Dezinfekcija prostora i površina:** redovita dezinfekcija prostora i svih površina s kojima je korisnik bio u kontaktu
- **Dezinfekcija opreme:** između svakog korisnika čistiti i dezinficirati opremu i alate s kojom su korisnici i zaposleni u doticaju (kacige, pojasevi, neoprani, maske, peraje, odjela i dr.)
- **Dezinficijensi i sredstva za čišćenje:** za dezinfekciju i čišćenje koristiti sredstva koja nisu štetna za okoliš (ekološki prihvatljiva s obzirom kako se radi o aktivnostima u prirodi)
- **Mjere predostrožnosti:** kod upotrebe specifičnih sredstava za čišćenje i dezinfekciju poduzeti mjere predostrožnosti
- **Sanitarni čvorovi:** povećati učestalost čišćenja i dezinfekcije sanitarnih čvorova (gdje postoje), svaka dva sata i češće.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA ZDRAVSTVENI TURIZAM

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili posjetitelja:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih

mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).

- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** dezinfekcija ruku čim češće kada ruke nisu vidno zaprljane, a pranje i dezinfekcija kada su ruke vidno zaprljane te dezinfekcija radnih površina više puta dnevno. Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog korisnika. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s gostima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Provjetravanje radnog prostora:** Potrebno je pojačati provjetravanje radnog prostora svaka dva sata (po potrebi i češće).
- **Zdravstveno osoblje:** za zdravstveno osoblje primjenjuju se protuepidemijske mjere Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo

2. Opća pravila za korisnike

- **Nošenje zaštitnih maski:** Nošenje zaštitnih maski u svim zajedničkim prostorima (ulazi, sanitarni čvorovi, ugostiteljski i trgovački sadržaji i objekti...) kao i tijekom obavljanja usluga osim gdje to nije moguće (npr. dentalne usluge...)
- **Dezinfekcija ruku (prilikom ulaska u objekte i zajedničke sadržaje zaštićenih područja):** Osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži)
- **Ograničen broj korisnika:** Potrebno je ograničiti broj posjetitelja kroz ograničeni broj ulaznica za određeni dan u određeno vrijeme
- **Fizička distanca:** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između korisnika usluga sukladno

aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- **Odlaganje otpada:** Potrebno je primjereno odlaganje otpada (korištene maske za lice i dr.) u za to predviđene kante s poklopcem

3. Čišćenje objekata

- **Dezinfekcija:** Redovita dezinfekcija prostora i opreme s kojom su posjetitelji i zaposleni u doticaju
- **Dezinfekcijska sredstva:** Dezinfekcijska sredstva postaviti: na ulazu u objekt, na ulazu u zajedničke sadržaje, na ulazu u dizalo, na ulazu u ugostiteljske sadržaje
- **Prozračivanje prostorija:** redovito prozračivanje svih prostorija
- **Sanitarni čvorovi:** povećana učestalost čišćenja i dezinfekcije sanitarnih čvorova (svaka dva sata ili češće) Potrebno je pojačati čišćenje i dezinfekcija sanitarnih prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće), kao i pojačati broj zaposlenika za dnevna čišćenja u svakom sanitarnom čvoru. Istodobno, treba ograničiti korištenje sanitarnog čvora sukladno veličini i propisanim sanitarnim uvjetima.
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje:** Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

4. Recepcija/Ulaz

- **On-line kupnja i/ili beskontaktno plaćanje:** omogućiti on-line kupnja i/ili beskontaktno plaćanje
- **On-line check in ili self check in ili check in sa skraćenim vremenskim zadržavanjem:** On line check in ili self check in ili organizirati na način da se skрати vremensko zadržavanje gosta na recepciji, vodeći računa o fizičkoj distanci. Ako pružatelj usluge je već posjeduje tehnološke mogućnosti, treba potencirati obavljanje prijave i rezervacije od kuće putem interneta (opcija je pronalazak tehničke mogućnosti za direktnu prijavu gosta na eVisitor), beskontaktno plaćanje, plaćanje predračunom, samo-skeniranje dokumenata i sl.
- **Zaštitna pregrada na recepcijskom pultu:** Na recepciji postaviti pregrade od pleksiglasa ili sličnog materijala koji osigurava potrebnu sanitarnu udaljenost.
- **Unaprijed najavljen check out kako bi se mogao pripremiti račun radi što kraćeg zadržavanja gosta na recepciji :** Treba gostima savjetovati da svoju odjavu iz hotela/kampa unaprijed najave kako bi se računi mogli pripremiti na vrijeme i tako izbjeglo svako nepotrebno zadržavanje na recepciji.
- **Info obavijesti:** postavljeni plakati i informativni prikazi ili video obavijesti o općim mjerama za sprječavanje širenja COVID-19 te informacija o primjerenom odlaganju otpada (maske i dr.)
- **Odlaganje otpada:** Potrebno je primjereno odlaganje otpada (korištene maske za lice i dr.) u za to predviđene kante s poklopcem
- **Smještaj:** primjenjuju se protokoli po vrstama za smještaj

5. Ugostiteljski i trgovački sadržaji i objekti:

primjenjuju se protokoli za ugostiteljske objekte i jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti

6. Transferi

- Primjenjuju se protokoli za transfere
- jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti

7. Zdravstvene usluge

- Primjenjuju se protuepidemijske mjere Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za zdravstvene u
- jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti

ATRAKCIJE

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA NACIONALNE PARKOVE I PARKOVE PRIRODE

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili posjetitelja:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoba i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski:** Unutar zatvorenih prostora (repcije, ulazi, centri za posjetitelje, sanitarni čvorovi, muzeji, brodovi, ugostiteljski i trgovački objekti...) zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s klijentima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

2. Opća pravila za posjetitelje

- **Nošenje zaštitnih maski:** u svim zatvorenim prostorima (repcije, ulazi, centri za posjetitelje, sanitarni čvorovi, muzeji, brodovi, ugostiteljski i trgovački objekti...)
- **Dezinfekcija ruku:** osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži)
- **Ograničen broj posjetitelja:** Potrebno je ograničiti broj posjetitelja kroz ograničeni broj ulaznica za određeni dan u određeno vrijeme
- **Fizička distanca:** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između korisnika usluga sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Odlaganje otpada:** Potrebno je primjereno odlaganje otpada (korištene maske za lice i dr.) u za to predviđene kante s poklopcem
- **Pravila ponašanja:** strogo poštivanje pravila ponašanja u zaštićenim područjima

3. Čišćenje objekata unutar zaštićenog područja

- **Redovita dezinfekcija zajedničkih prostora i opreme/mjesta koja se često dodiruju:** Potrebno je pojačati čišćenje, dezinfekciju i prozračivanje svih zajedničkih prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće), kao i pojačati broj zaposlenika za dnevna čišćenja. Kritične (dodirne) točke objekta s kojima su gosti u stalnom doticaju potrebno je dezinficirati češće ili ako je to guće nakon svakog korištenja dezinfekcijska sredstva (na ulazu u objekt/zatvorene prostore, na ulazu u dizalo, na ulazu u ugostiteljske sadržaje)
- **Prozračivanje zatvorenih prostora:** Potrebno je pojačati prozračivanje objekta svaka dva sata (a po potrebi i češće)
- **Dezinfekcijska sredstva:** Na glavnom ulazu te ostalim ulazima zatvorenih prostora objekta (repcija, sanitarije za goste, repcije, ulazi, centri za posjetitelje, sanitarni čvorovi, muzeji, brodovi, ugostiteljski i trgovački objekti...) nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje:** Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

4. Repcija/Ulaz zaštićenog područja, gdje postoji

- **On-line kupnja i/ili beskontaktno plaćanje:** omogućiti on-line kupnja i/ili beskontaktno plaćanje
- **Info obavijesti:** postavljeni plakati i informativni prikazi ili video obavijesti o općim mjerama za sprječavanje širenja COVID-19 te informacija o primjerenom odlaganju otpada (maske i

dr.)

5. **Ugostiteljski i trgovački sadržaji i objekti:** primjenjuju se protokoli za ugostiteljske objekte i jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti

6. **Ostali sadržaji, programi i edukacije**

- Primjenjuju se opće mjere za sprječavanje COVID-19 te jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA KULTURNE ATRAKCIJE

1. **Opća pravila za zaposlenike**

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili posjetitelja:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostaniti kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s klijentima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničen broj osoba u zatvorenoj prostoriji:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između

ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

- **Provjetravanje radnog prostora:** Potrebno je pojačati provjetravanje radnog prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće).
- **Upućivanje liječniku:** u slučaju sumnje na zdravstvene tegobe, svaki zaposlenik bit će upućen svom liječniku.

2. Opća pravila za posjetitelje

- **Nošenje zaštitnih maski u svim zatvorenim:** Preporučuje se posjetiteljima nošenje zaštitnih maski prilikom boravka u zatvorenim prostorima sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Dezinfekcija ruku** (prilikom ulaska u objekt): osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži) .
- **Ograničen broj posjetitelja:** Utvrđen i na vidnom mjestu istaknut maksimalan broj osoba/posjetitelja u zatvorenim prostorima (neto površina prostora podijeljena s deset).
- **Fizička distanca:** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između korisnika usluga sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Zabrana dodirivanja opreme:** istaknuta zabrana dodirivanja opreme - dodirnih zaslona i/ili druge opreme koja služi informiranju posjetitelja, predstavljanju i/ili vizualizaciji kulturnih sadržaja .

3. Čišćenje objekta

- **Redovita dezinfekcija prostora i opreme s kojom su posjetitelji i zaposleni u doticaju:** Sve površine za koje se uoči da ih posjetitelji često dodiruju (računalni terminali, dodirni zasloni, slušalice i uređaji za reprodukciju komentara uz eksponate (virtualni tumači), zaštitne pregrade za eksponate - uzimajući u obzir mogućnost nepoštivanja zabrane dodirivanja itd.) trebaju se kontinuirano dezinficirati.
- **Prozračivanja prostora:** redovito prozračivanje svih prostorija
- **Sanitarni čvorovi:** povećana učestalost čišćenja i dezinfekcije sanitarnih čvorova (svaka dva sata ili češće) Potrebno je pojačati čišćenje i dezinfekcija sanitarnih prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće), kao i pojačati broj zaposlenika za dnevna čišćenja u svakom sanitarnom čvoru. Istodobno, treba ograničiti korištenje sanitarnog čvora sukladno veličini i propisanim sanitarnim uvjetima.
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje:** Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

4. Ulaz

- **Kupnja ulaznica:** omogućena on-line kupnja i/ili beskontaktno plaćanje ulaznica i usluga
- **Rezervacije termina:** omogućena rezervacija termina za posebne programe i posjete

- **Info obavijesti:** postavljeni plakati i informativni prikazi ili video obavijesti o poduzetim higijenskim mjerama i postupcima te podsjetnik za održavanje fizičke distance.
5. **Trgovački sadržaji:** primjenjuju je opće mjere za sprječavanje COVID-19 te jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA TURISTIČKE VODIČE

1. Opća pravila za vodiče

- mjerenje tjelesne temperature prije vođenja, prije polaska na izlete, putovanja i dr.
- nošenje zaštitnih maski u zatvorenim prostorima (vozilu, brodu, muzeju...)
- dezinfekcija ruku i dezinfekcija radnih površina više puta dnevno
- nositi sa sobom dezinfekcijsko sredstvo
- fizička distanca između vodiča i gosta/korisnika
- vodiči se ne rukuju s gostima
- ograničen broj osoba u grupi u zatvorenim prostorima
- upotreba mikrofona kako bi se omogućila dovoljna fizička distanca između vodiča i gosta/korisnika (ako je to moguće)
- omogućena upotreba prijemnika sa slušalicama za goste kako bi se omogućila dovoljna fizička distanca između vodiča i gosta/korisnika (ako je to moguće)
- dezinfekcija slušalica i prijemnika iza svakog gosta/korisnika
- pridržavanje epidemioloških mjera na lokalitetima
- strogo poštivanje pravila ponašanja u zaštićenim područjima

2. Opća pravila za korisnike

- nošenje zaštitnih maski u zatvorenom prostoru
- dezinfekcija ruku
- fizička distanca
- ograničen broja osoba u grupi u zatvorenim prostorima
- upotreba prijemnika sa slušalicama za goste kako bi se omogućila dovoljna fizička distanca između vodiča i gosta/korisnika (ako je to moguće)
- pridržavanje epidemioloških mjera na lokalitetima
- strogo poštivanje pravila ponašanja u zaštićenim područjima

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA TURISTIČKE AGENCIJE I TURISTIČKE INFORMATIVNE CENTRE

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i korisnika**
Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Mjerenje tjelesne temperature prije dolaska na radno mjesto**
Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Pridržavanje propisane fizičke distance**
Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski u zatvorenim prostorima**
Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina**
Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s klijentima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Provjetravanje radnog prostora**
Potrebno je pojačati provjetravanje radnog prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće).
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru**
Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Odvijati komunikaciju s klijentima i partnerima kroz telefonsku i/ili e-mail komunikaciju te, prema potrebi, video vezom kada god je takva vrsta komunikacije moguća

2. Opća pravila za korisnike

- **Preporučena komunikacija putem telefona, e-maila i/ili video veze**
- **Nošenje zaštitnih maski u poslovnom prostoru agencije**
Preporučuje se klijentima nošenje zaštitnih maski prilikom boravka u zatvorenim prostorima agencije sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Dezinfekcija ruku na ulasku u poslovni prostor agencije**
Na glavnim ulazima objekata nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Pridržavanje propisane fizičke distance u poslovnom prostoru agencije**
Na ulazu u objekt postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti. Preporučuje se da klijenti održavaju fizički razmak u zatvorenom prostoru sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izuzev članova iste obitelji ili grupe.

3. Prostorni i tehnički uvjeti

Poslovnica turističke agencije (uz fizičku prisutnost korisnika) i turističkog informativnog centra

- **Na ulazu u poslovnicu jasno istaknuta obavijest o obavezi pridržavanja propisane fizičke distance i o ograničenju broja osoba**
- **Na ulazu u poslovnicu klijentima dostupan dispencer s dezinfekcijskim sredstvom za ruke i jasno istaknuta obavijest o obavezi dezinfekcije ruku pri ulasku**
- **Ograničiti broj klijenata koji istovremeno borave u poslovnici**
Na ulazu u objekt potrebno je postaviti upute o ograničenom broju osoba unutar prostorije. Treba ograničiti broj osoba, posebice u zatvorenim objektima i prostorima, u skladu s raspoloživim prostorom.
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje**
Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.
- **U slučaju dvosmjenskog rada, potrebno je osigurati vremenski razmak između prve i druge smjene radi sprječavanja kontakta između djelatnika koji rade u različitim smjenama te čišćenja i dezinfekcije prostora i radnih površina**
- **Osigurano beskontaktno plaćanje kreditnim karticama (obveza dezinfekcije POS terminala nakon svake transakcije)**

Poslovnica turističke agencije (bez fizičke prisutnosti korisnika)

- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje**

Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

- **U slučaju dvosmjenskog rada, osigurati vremenski razmak između prve i druge smjene radi sprječavanja kontakta između djelatnika koji rade u različitim smjenama te čišćenja i dezinfekcije prostora i radnih površina**

Pružanje usluge izvan poslovnice

Poslovnice koje se nalaze u sklopu objekata namijenjenih trgovačkim aktivnostima, hotelima, sajamskim prostorijama, na kolodvorima ili terminalima za javne usluge kopnenog, pomorskog ili zračnog prijevoza i slično, dužne su se pridržavati propisanih epidemioloških mjera za objekte u kojima se nalaze.

4. Usluge

Turistički transferi (agencijskim vozilima)

- **Dezinfekcija vozila (autobus, mini bus, kombi, osobno vozilo) prije i nakon svakog transfera**
Potrebno je detaljno i temeljito dezinficirati vozilo prije i nakon svakog transfera. Posebnu pozornost obratiti na dijelove vozila koji su u stalnom i direktnom kontaktu s vozačem i korisnicima (kontrolna ploča, mjenjač, ključ, brave, sjedala, nasloni za ruke i glavu putnika, rukohvati na vratima, prozorska stakla ...).
- **Mjerenje tjelesne temperature vozača prije polaska uz vođenje evidencije**
Osoba treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Preporučuje se vođenje evidencije o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature.
- **Nošenje zaštitne maske u vozilu - vozač i putnici**
Ako vozaču nošenje maske na ometa sigurnu vožnju, preporučuje se da nosi masku tijekom vožnje. Zaštitne maske potrebno je redovito mijenjati. Tijekom boravka u vozilu putnici trebaju nositi zaštitne maske za lice sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Dispenser s dezinfekcijskim sredstvom na ulazu u vozilo**
Na ulazu u vozilo nužno je postaviti dozator s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži). Pri ulazu u vozilo potrebna je dezinfekcija ruku.

Organizirani izlet (agencijsko vozilo)

- **Dezinfekcija vozila (autobus, minibus, kombi, osobno vozilo) prije i nakon svakog izleta**
Potrebno je detaljno i temeljito dezinficirati vozilo prije i nakon svakog izleta. Posebnu pozornost obratiti na dijelove vozila koji su u stalnom i direktnom kontaktu s vozačem i korisnicima (kontrolna ploča, mjenjač, ključ, brave, sjedala, nasloni za ruke i glavu putnika, rukohvati na vratima, prozorska stakla...).
- **Mjerenje tjelesne temperature vozača i vodiča prije polaska na izlet uz vođenje evidencije**
Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Preporučuje se vođenje evidencije o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature.
- **Nošenje zaštitne maske u vozilu - vozač, vodič i putnici**
Ako vozaču nošenje maske na ometa sigurnu vožnju, preporučuje se nošenje maske tijekom vožnje. Zaštitne maske potrebno je redovito mijenjati. Tijekom boravka u vozilu putnici trebaju nositi zaštitne maske za lice sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Mjerenje tjelesne temperature gostima prije polaska na izlet**
Preporučuje se mjerenje temperature gostima prije polaska na izlet.
- **Dispenser s dezinfekcijskim sredstvom na ulazu u vozilo**
Na ulazu u vozilo nužno je postaviti dozator s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži). Pri ulazu u vozilo potrebna je dezinfekcija ruku.
- **Poštivanje sigurnosnih protokola prilikom posjeta nacionalnim parkovima, parkovima prirode, muzeja i ostalih ustanova**
Posjetitelji su obvezni pridržavati se propisanih epidemioloških mjera i sigurnosnih protokola.

Organizirani izlet brodom

- **Dezinfekcija plovila prije i nakon svakog izleta**
Potrebno je detaljno i temeljito dezinficirati plovilo prije i nakon svakog izleta. Posebnu pozornost obratiti na dijelove koji su u stalnom i direktnom kontaktu s posadom i putnicima (kontrolna ploča, sjedala, nasloni za ruke i glavu putnika, rukohvati na vratima, prozorska stakla...).
- **Mjerenje tjelesne temperature posade i putnika prije polaska na izlet**
Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Preporučuje se vođenje evidencije o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature. Također, preporučuje se mjerenje temperature putnicima prije polaska na izlet.
- **Nošenje zaštitne maske za vrijeme plovidbe - posada**
Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.

- **Nošenje zaštitne maske za vrijeme plovidbe u zatvorenim prostorima - putnici**
Preporučuje se putnicima nošenje zaštitnih maski prilikom kretanja u zatvorenim prostorima turističkog broda sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Dispenser s dezinfekcijskim sredstvom na ulazu u plovilo**
Na ulazu u plovilo nužno je postaviti dozator s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži). Pri ukrcaju na brod potrebna je dezinfekcija ruku.

Napomena: odgovornost za provođenje sigurnosnih mjera u vozilima u vlasništvu ili trajnom najmu agencija je na agencijama

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA TURISTIČKE AGENCIJE - ORGANIZATORE SKUPOVA I POSLOVNIH DOGAĐANJA / POSLOVNI TURIZAM

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili sudionika:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Mjerenje tjelesne temperature prije dolaska na radno mjesto:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostaniti kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Pridržavanje propisane fizičke distance:** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski u zatvorenim prostorima:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s klijentima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim

virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.

- **Provjetravanje radnog prostora:** Potrebno je pojačati provjetravanje radnog prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće).
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Odvijati komunikaciju s klijentima i partnerima kroz telefonsku i/ili e-mail komunikaciju te, prema potrebi, video vezom kada god je takva vrsta komunikacije moguća**
- **Popis sudionika:** pojačati kontrolu popisa sudionika
- **Dezinfekcijsko sredstvo:** osigurati dovoljne količine dezinfekcijskih sredstava
- **Zaštitne maske za sudionike:** osigurati zaštitne maske za 5% od ukupnog broja sudionika (koje se mogu i ne moraju naplatiti)
- **Jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti**
- **Kontrolaprovedbesigurnosnihprotokolakodsvihpartnerauključenihorganizacijuskupa**

2. Organizacija izleta/transfera

- **Dezinfekcija vozila** (autobus, mini bus, kombi, osobno vozilo) prije i nakon svakog transfera. Potrebno je detaljno i temeljito dezinficirati vozilo prije i nakon svakog transfera. Posebnu pozornost obratiti na dijelove vozila koji su u stalnom i direktnom kontaktu s vozačem i korisnicima (kontrolna ploča, mjenjač, ključ, brave, sjedala, nasloni za ruke i glavu putnika, rukohvati na vratima, prozorska stakla ...).
- **Mjerenje tjelesne temperature vozača prije polaska uz vođenje evidencije:** Osoba treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika. Preporučuje se vođenje evidencije o vrijednostima izmjerene tjelesne temperature.
- **Nošenje zaštitnih maski (vozač, putnici/izletnici, voditelj putovanja, turistički vodič):** Ako vozaču nošenje maske na ometa sigurnu vožnju, preporučuje se nošenje maske tijekom vožnje. Zaštitne maske potrebno je redovito mijenjati. Tijekom boravka u vozilu putnici trebaju nositi zaštitne maske za lice sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Dispenser s dezinfekcijskim sredstvom na ulazu u vozilo:** Na ulazu u vozilo nužno je postaviti dozator s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži). Pri ulazu u vozilo potrebna je dezinfekcija ruku.
- **Zaštita između putnika i vozača:** gdje je moguće postaviti pleksiglas pregrada/slobodno putničko mjesto
- **Prozračivanje prostora vozila**

3. Opća pravila za sudionike

- **Nošenje zaštitnih maski u svim zajedničkim prostorima hotela:** Preporučuje se klijentima nošenje zaštitnih maski prilikom boravka u zatvorenim prostorima sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Dezinfekcija ruku:** Na ulazima u prostore i dvorane za skupove, konferencije, sastanke i dr. nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Ograničiti broj sudionika u zajedničkim prostorijama objekta**
- **Fizička distanca:** u prostoru održavanja događanja (skupa, konferencije, sastanka, događanja...) potrebno se pridržavati propisane fizičke distance. Na ulazima u prostore i dvorane postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti.

4. Registracija sudionika prije i za vrijeme skupa

- **On line registracija:** omogućiti on line registraciju te komunikaciju u najvećoj mogućoj mjeri obavljati putem e-maila, aplikacija, video veza, telefona.
- **Unaprijed naplaćene kotizacije i svi ostali troškovi koje sudionik naručuje**
- **U slučaju naplate na licu mjesta osigurati beskontaktno plaćanje:** omogućiti beskontaktno plaćanje kotizacije i ostalih troškova
- **Unaprijed pripremljeni konferencijski i ostali materijali**
- **Beskontaktna podjela konferencijskih i ostalih materijala:** omogućiti beskontaktnu podjelu konferencijskih i ostalih materijala
- **Beskontaktna kontrola ulaza i prolaza unutar objekta:** omogućiti beskontaktnu kontrolu ulaza i prolaza unutar objekta te provjeru popisa sudionika
- **Postavljanje zaštitne pregrade na registracijskom pultu**
- **Informacije i materijali na registracijskom pultu i info-deskovima:** dodatno plastificirati kako bi se mogli dezinficirati nakon svakog korištenja

PROMET/ PRIJEVOZ

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA AVIOPRIJEVOZNIKE

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili gosta:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski u zatvorenim prostorima:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature prije dolaska na radno mjesto:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog putnik/klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s putnicima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.

2. Opća pravila za putnike

- **Nošenje zaštitnih maski:** Preporučuje se nošenje zaštitnih maski izuzev djece do 6 godina, tijekom cijelog vremena boravka u putničkoj kabini zrakoplova. Ako se iz zdravstvenih razloga ne može nositi maska za lice, obvezna je liječnička potvrda koju se pokazuje

prilikom prijave na let, ukrcaja te na ulasku u zrakoplov

- **Površine:** izbjegavanje bespotrebnog dodirivanja površina i korištenja otvora za ventilaciju
- za svakog putnika su osigurati vlažne maramice kojima mogu prebrisati sjedalo (naslon, rukohvati, otvori za ventilaciju i sl.)
- **Posluživanje hrane:** sukladno preporukama i naputcima domaćih i međunarodnih javnozdravstvenih i regulatornih tijela dozvoljeno je posluživanje unaprijed pakiranih i zatvorenih proizvoda za konzumaciju hrane i pića tijekom leta

3. Prije leta

- **Dostupne informacije i upute za putnike da se ne putuje ako je:**
 - dijagnosticiran COVID-19 u posljednjih 14 dana prije leta,
 - došlo do pojave bilo kojih od simptoma karakterističnih za COVID-19 (groznica, novo razvijeni kašalj, gubitak okusa ili mirisa, nedostatak daha) u posljednjih 8 dana prije leta
 - je putnik bio u bliskom kontaktu (na manje od 2 metra i više od 15 minuta) s osobom koja ima COVID-19 u posljednjih 14 dana prije leta
- **Raniji ukrcaj:** ukrcaj putnika u zrakoplov počinje ranije jer se primjenjuje procedura ukrcaja u manjim grupama od zadnjeg dijela zrakoplova prema prednjem (5-10 putnika)
- **Fizička distanca:** u putničkom terminalu i prilikom ukrcaja u zrakoplov potrebno je održavati fizičku distancu
- **Dozvoljena veličina i količina ručne prtljage:** prilagoditi trenutnoj situaciji i uvjetima prijevoza - prihvatljive su ženske torbice, manji ruksaci i torbe za laptop koje se mogu nositi na ramenu, veću ručnu prtljagu potrebno je predati na check in šalteru
- **Check in:** omogućen online check in
- **Provjera jesu li putnici prije leta ispunili tzv. zdravstveni obrazac (Health Declaration Form u elektronskom obliku, ovisno o zahtjevima države na destinaciji)**

4. Tijekom leta

- **Info obavijesti:** najavljuju se ili prikazuju znakovi o obveznim zahtjevima ili preporučenom bontonu, namijenjenom smanjenju rizika od širenja infekcija koronavirusom tijekom leta
- **Površine:** potrebno je izbjegavanje bespotrebnog dodirivanja površina i korištenja otvora za ventilaciju
- **Kretanje u zrakoplovu:** smanjeno kretanje u putničkoj kabini osim nužne potrebe
- **Obavezno ispunjavanje PLF obrasca koji se koristi za kontaktiranje putnika ako je naknadnom dijagnostičkom obradom utvrđeno da je neki od putnika pozitivan na COVID-19, a bio je na tom letu (Napomena: ovisno o zahtjevima države na destinaciji)**

5. Zrak u putničkoj kabini

- Putnici i posada udišu mješavinu svježeg i recirkuliranog zraka. Zrak se miješa sa svježim dovodom iz motora i prolazi kroz HEPA filtere. To su filteri koji mogu eliminirati manje čestice poput bakterija i virusa, a koriste se i u bolnicama

6. Poslije leta

- **Napuštanje zrakoplova:** nakon slijetanja napuštanje zrakoplova organizirano je u manjim grupama prema pozivu kabinskog osoblja
- **Nošenje zaštitnih maski:** nošenje zaštitnih maski za lice preporučuje se do izlaska iz terminala zračne luke
- **Fizička distanca:** potrebno se pridržavati propisane fizičke distance.

7. Dezinfekcija i čišćenje zrakoplova

- **Higijenske mjere:** pojačane higijenske mjere i dezinficiranje u skladu s mogućnostima prilikom svakodnevnog redovitog čišćenja putničke kabine
- **Dezinfekcijska sredstva:** osoblju su na raspolaganju različita dezinfekcijska sredstva

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA ZRAČNE LUKE

1. Opća pravila za zaposlenike i sve dionike na zračnoj luci

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili putnika:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Obavezno održavanje fizičke distance između djelatnika i putnika kroz cijeli putnički tok pomoću oznaka. Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje propisanih zaštitnih maski u zatvorenim prostorima:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature prije dolaska na radno mjesto:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostaniti kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog putnik/klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s putnicima

treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.

- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

2. Opća pravila za zračnu luku

- **Omogućiti dodatne informacije i pomoć od strane educiranog osoblja**
- **Check in:** omogućiti prijavu za let putem automata za registraciju putnika (self check in) u putničkom terminalu gdje je to moguće
- **Smjer kretanja:** posebno označiti smjer kretanja kroz putnički terminal
- **Obavijesti u terminalu:** u terminalu postaviti plakate i informativne prikaze o higijenskim mjerama i postupcima, redovno objavljivanje zvučne najave i video obavijesti na ekranima kao podsjetnik za održavanje razmaka te pranje/dezinfekciju ruku
- **Dispanzeri:** osigurati beskontaktno dezinfekcijske dispanzere na određenim točkama putničkog terminala
- **Šalteri:** na šalterima postaviti zaštitne transparentne pregrade, što uključuje sve komercijalne sadržaje i usluge putničkog terminala (trgovine, ugostiteljske sadržaje, mjenjačnice, prodaju karata, naplatu parkiranja, rent-a-car, agencije i dr.)
- **Odlaganje otpada:** osigurati pravilno odlaganje iskorištenih maski za lice i rukavica u za to predviđene kante s poklopcem

3. Opća pravila za putnike i posjetitelje

- **Nošenje zaštitnih maski:** Preporučuje se nošenje zaštitnih maski za lice u svim prostorima i tijekom cijelog boravka na zračnoj luci
- **Fizička distanca:** potrebno se pridržavati propisane fizičke distance.
- **Dezinfekcija ruku:** prilikom ulaska u objekt, prije konzumacije hrane i pića te prilikom dužeg osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži) boravka u prostorima zračne luke redovito pranje ruku
- **Smjer kretanja u terminalu:** poštivanje oznaka za smjer kretanja kroz putnički terminal
- **Ograničen izravan kontakt s površinama i drugim osobama:** preporučuje se što manje izravno doticati površine i druge osobe.

4. Opća pravila prije dolaska u zračnu luku

- **Dostupne informacije i upute za putnike i posjetitelje da se ne putuje ako je:**
 - dijagnosticiran COVID-19 u posljednjih 14 dana prije leta
 - došlo do pojave bilo kojih od simptoma karakterističnih za COVID-19 (groznica, novo razvijeni kašalj, gubitak okusa ili mirisa, nedostatak daha) u posljednjih 8 dana

- o prije leta
- o osoba bila u bliskom kontaktu (na manje od 2 metra i više od 15 minuta) s osobom koja ima COVID-19 u posljednjih 14 dana prije leta.
- **Check in:** Omogućiti online prijavu (registraciju) na let prije dolaska u zračnu luku gdje je to moguće

5. Čišćenje

- povećati učestalost čišćenja i dezinfekcije putničkog terminala, autobusa i opreme propisanim dezinfekcijskim sredstvima što uključuje i pokretne stepenice, rukohvate, stolice, stolove, šaltere, sanitarne čvorove, ventilacijske sustave, POS uređaje, self check in uređaje, dizala, podove i dr.
- **Prozračivanje:** redovito prozračivanje svih prostorija, gdje je to moguće

6. **Ugostiteljski i trgovački sadržaji:** primjenjuju se protokoli za ugostiteljske objekte i jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti

7. **Zaštitni pregled putnika i osoblja:** primjenjivati smjernice pregleda putnika i osoblja na način da se smanji mogućnost zaraze osoblja koje obavlja pregled, bez da se umanjuje učinkovitost zaštitnog pregleda, osobito pri proceduri ručnog pregleda osobe.

8. **Definiranje mjesta za izolaciju:** odrediti adekvatno izolirano mjesto, te istog opremiti potrebnim sadržajima gdje se kratkotrajno zadržavaju putnici kojima je zapriječeno putovanje, do daljnjeg postupanja.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA KOLODVORE I LUKE

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili korisnika:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski u zatvorenim prostorima:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je

osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.

- **Mjerenje tjelesne temperature prije dolaska na radno mjesto:** Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostatikod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog putnik/klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s putnicima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Provjetravanje prostorija:** redovno provjetravati sve prostorije
- **Upućivanje liječniku:** u slučaju sumnje na zdravstvene tegobe, svaki zaposlenik bit će upućen svom liječniku

2. Opća pravila za putnike i posjetitelje

- **Nošenje zaštitnih maski:** Preporučuje se nošenje zaštitnih maski za lice u svim prostorima i tijekom cijelog boravka na kolodvoru i u luci
- **Dezinfekcija ruku** (prilikom ulaska u objekt) osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži)
- **Fizička distanca:** potrebno se pridržavati propisane fizičke distance.
- **Smjer kretanja:** poštivanje smjera kretanja kroz putnički terminal

3. Opća pravila za kolodvor iluku

- **Dodatne informacije putnicima:** omogućiti dodatne informacije i pomoć od strane educiranog osoblja
- **Smjer kretanja:** potrebno je posebno označiti i razdvojiti smjer kretanja kroz putnički terminal
- **Info obavijesti:** u terminalu postaviti plakate i informativne prikaze o higijenskim mjerama i postupcima, redovno objavljivanje zvučne najave i video obavijesti na ekranima kao podsjetnik za održavanje razmaka te pranje/dezinfekciju ruku
- **Dispenseri:** osigurati beskontaktno dezinfekcijske dispanzere na određenim točkama putničkog terminala
- **Šalteri:** na pultevima/šalterima postaviti zaštitne transparentne pregrade što uključuje sve komercijalne sadržaje i usluge putničkog terminala (trgovine, ugostiteljske sadržaje, mjenjačnice, prodaju karata, naplatu parkiranja, rent-a-car, agencije i dr.)

- **Omogućiti on-line kupnju i/ili beskontaktno plaćanje voznih karata i usluga**
- **omogućiti kupnju zaštitnih maski i dezinfekcijskog sredstva za ruke u bočici**
- **Odlaganje otpada:** osigurati pravilno odlaganje iskorištenih maski za lice i rukavica

4. Čišćenje objekta

- **Povećati učestalost** čišćenja i dezinfekcije zajedničkih prostora i putničkog terminala te opreme propisanim dezinfekcijskim sredstvima što uključuje i pokretne stepenice, rukohvate, stolice, stolove, šaltere, sanitarne čvorove, ventilacijske sustave, POS uređaje, self check in uređaje, dizala, podove i dr.
- **Prozračivanje:** redovito prozračivanje svih prostorija, gdje je to moguće
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje:** Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav

5. **Ugostiteljski i trgovački sadržaji:** primjenjuju se protokoli za ugostiteljske objekte, primjenjuju se opće mjere za sprječavanje COVID-19 te jamstvo suradnje s partnerima koji imaju oznaku sigurnosti.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA PUTNIČKA PRISTANIŠTANA UNUTARNJIM VODNIM PUTOVIMA

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Informiranje i obuka zaposlenika o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i posjetitelja te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili turista:** Zaposlenici trebaju biti dovoljno informirani o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza, proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom i uputama za rizične skupine zaposlenika (kronični bolesnici i osobe starije od 60 godina te oni koji imaju djecu i/ili skrbe o starijim roditeljima odnosno starijim članovima obitelji). Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s posjetiteljima od ostalih zaposlenika):** Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika usluga, kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski u zatvorenim prostorima:** Unutar zatvorenih prostora zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature prije dolaska na radno mjesto:** Osoblje treba u

jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.

- **Dezinfekcija ruku i radnih površina:** Potrebno je radne površine dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), a prostor (dodirne površine) u pravilu treba dezinficirati iza svakog putnik/klijenta. Osoblje koje je u stalnom kontaktu s putnicima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru:** Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Provjetravanje prostorija:** redovno provjetravati sve prostorije
- **Upućivanje liječniku:** u slučaju sumnje na zdravstvene tegobe, svaki zaposlenik bit će upućen svom liječniku
- **Ulaz i izlaz putnika s broda u grupama:** osigurati ulaz i izlaz s broda u manjim grupama

2. Opća pravila za korisnike

- **Nošenje zaštitnih maski:** Preporučuje se nošenje zaštitnih maski za lice u svim zajedničkim prostorima
- **Dezinfekcija ruku:** prilikom ulaska u sve objekte u destinaciji osigurati dezinfekcijsko sredstvo (na bazi alkohola koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži)
- **Ograničen broj korisnika:** ograničiti broj korisnika u zajedničkim prostorijama pristaništa prilikom iskrcaja i ukrcaja
- **Fizička distanca:** potrebno se pridržavati propisane fizičke distance.
- mjerenje tjelesne temperature prilikom ukrcaja putnika (u obvezi posade broda)

3. Čišćenje objekta

- **Dezinfekcija prostora i opreme:** osigurati redovitu dezinfekciju prostora i opreme na pristaništu s kojom su korisnici i zaposlenici u doticaju
- **Dispenseri:** osigurati beskontaktno dezinfekcijske dispanzere na ulazu i izlazu iz pristaništa
- **Dezinfekcijske podne barijere:** osigurati dezinfekcijske podne barijere na ulazu i izlazu iz pristaništa
- **Prozračivanje:** redovito prozračivanje svih zatvorenih prostorija na pristaništu
- **Povećana učestalost čišćenja i dezinfekcije sanitarnih čvorova:** Potrebno je pojačati čišćenje i dezinfekcija sanitarnih prostora svaka dva sata (a po potrebi i češće), kao i pojačati broj zaposlenika za dnevna čišćenja u svakom sanitarnom čvoru. Istodobno, treba ograničiti korištenje sanitarnog čvora sukladno veličini i propisanim sanitarnim

uvjetima

- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje:** Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija prostora npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

SIGURNOSNI PROTOKOL ZA RENT A CAR

1. Opća pravila za zaposlenike

- **Nošenje zaštitnih maski (u zatvorenom prostoru i prilikom primopredaje vozila)**
Unutar zatvorenih prostora te prilikom primopredaje vozila zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos. Nužno je osigurati dostatnu količinu maski za zaposlenike.
- **Mjerenje tjelesne temperature**
Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru**
Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Fizička distanca**
Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i korisnika najma kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u zatvorenom prostoru regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina više puta dnevno**
Potrebno je radnu površinu dezinficirati u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena), Zaposlenici trebaju redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.

2. Opća pravila za korisnike najma

- **Dezinfekcija ruku (prilikom ulaska u poslovnicu)**
Na ulazima zatvorenih prostora nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **Nošenje zaštitnih maski (u zatvorenom prostoru i prilikom primopredaje vozila)**

Preporučuje se nošenje zaštitnih maski korisnicima u zatvorenim prostorijama poslovnice kao i prilikom primopredaje i povrata vozila.

- **Fizička distanca**

Na ulazu u objekt potrebno je postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti. Preporučuje se da gosti održavaju fizički razmak u zatvorenom prostoru sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izuzev članova iste obitelji ili grupe.

3. Poslovnica

- **Na ulazu istaknuti bitne informacije i upute ophođenja**

Potrebno je postaviti informacije o maksimalnom dozvoljenom broju korisnika unutar poslovnice, mjerama fizičke distance i upute o korištenju dezinfekcijskog sredstva za ruke.

- **Dezinfekcijsko sredstvo (na ulazu)**

Na ulazima zatvorenih prostora nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).

- **Pleksiglas pregrada između zaposlenika i korisnika najma**

Potrebno je postaviti zaštitne pregrade od pleksiglasa ili nekog drugog materijala kako bi se spriječio direktan kontakt zaposlenika i turista.

4. Vozilo

- **Dezinfekcija svih površina u vozilu prije i nakon najma (kontrolna ploča, mjenjač, ključ, brave...)**

Potrebno je detaljno i temeljito dezinficirati vozilo nakon svakog korisnika najma. Posebnu pozornost obratiti na dijelove vozila koji su u stalnom i direktnom kontaktu s korisnicima (kontrolna ploča, mjenjač, ključ, brave...)

UGOSTITELJSTVO – RESTORANI I BAROVI

UGOSTITELJSKI OBJEKTI IZ SKUPINA "RESTORANI", "BAROVI", "CATERING OBJEKTI", "OBJEKTI JEDNOSTAVNIH USLUGA" TE OBJEKTI NA OPG-u: VINOTOČJA/KUŠAONICE I IZLETIŠTA

Napomena: Na vidljivom mjestu u objektu potrebno je istaknuti sve obavijesti i upute o držanju fizičke distance, korištenju dezinfekcijskih sredstava i ostale upute vezane za sigurnost i sprečavanje zaraze virusom COVID-19.

Opća pravila za sve skupine ugostiteljskih objekata točke 1.-4.

1. **Opća pravila za zaposlenike (isto se odnosi i na nositelje ili članove OPG-a, vlasnike objekata i odgovorne osobe)**

- **Informiranje i obuka o provođenju procedura za zaštitu zaposlenika i gostiju te procedura u slučaju zaraze zaposlenika ili gosta**
Osoblje treba biti dovoljno informirano o bolesti COVID-19, o procedurama koje je potrebno provoditi kako bi se spriječila zaraza i proceduri postupanja s potencijalno zaraženom osobom. Morali bi biti u mogućnosti informirati goste koji se raspituju o pravilima objekta u pogledu provedbe preventivnih mjera ili drugih usluga koje gosti mogu zahtijevati (npr. medicinske i ljekarničke usluge dostupne na tom području ili u samom objektu, brojevi telefona dežurnih zdravstvenih ustanova, hitnih medicinskih službi i sl.).
- **Fizička distanca (posebno zaposlenika koji su u doticaju s gostima od ostalih zaposlenika)**
Potrebno je osigurati dovoljan razmak između osoblja i gosta kao i među samim djelatnicima. Potrebno je smanjiti fizički kontakt između zaposlenika, kad god je to moguće. Maksimalan broj osoba u prostoru objekta regulira se i ograničava sukladno mjerama fizičke udaljenosti.
- **Nošenje zaštitnih maski**
Zaposlenici moraju nositi medicinske maske ili maske za lice koje prekrivaju i usta i nos.
- **Mjerenje tjelesne temperature**
Osoblje treba u jutarnjim satima prije dolaska na posao izmjeriti tjelesnu temperaturu. Ako je viša od 37,2 °C, ako se osoba osjeća bolesno ili ima bilo koje znakove bolesti (odnosi se na sve simptome i znakove bolesti, ne samo na bolesti dišnih puteva), treba se javiti nadređenom i ne dolaziti na posao. Svi bolesni zaposlenici trebaju ostati kod kuće i nazvati obiteljskog liječnika.
- **Dezinfekcija ruku i radnih površina više puta dnevno**
Potrebno je dezinficirati radne površine i predmete u redovnim razmacima (npr. svakih sat vremena). Osoblje koje je u stalnom kontaktu s gostima treba redovito prati na odgovarajući način i dezinficirati ruke dezinfekcijskim sredstvom na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži.
- **Ograničiti broj osoba u zatvorenom prostoru**
Radi se sa smanjenim brojem osoblja (po potrebi). Poslodavci su obvezni organizirati rad u smjenama, odnosno skupinama, gdje je to moguće. Osoblje podijeljeno u smjenama ne bi se

trebalo susresti na izmjeni smjene. Potrebno je ograničiti broj osoba u zatvorenoj prostoriji na način da se poštuje mjera fizičke udaljenosti između ljudi sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

2. Opća pravila za goste prilikom boravka u objektu

- **Nošenje zaštitnih maski osim za vrijeme konzumacije u zatvorenom prostoru**
Preporučuje se gostima nošenje zaštitnih maski prilikom kretanja u zatvorenom prostoru objekta do smještanja za stol.
- **Dezinfekcija ruku**
Na ulazima zatvorenih prostora objekta nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži). Preporučuje se dezinfekcija prilikom ulaska u objekt i prije konzumacije hrane i pića.
- **Ograničiti broj gostiju u zajedničkim prostorijama objekta**
Trebna ograničiti broj osoba u skladu s raspoloživim prostorom. Mora se definirati maksimalna popunjenost objekta kako bi se osigurala sigurna udaljenost sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Fizička distanca**
Na ulazu u objekt, ulazu u zajedničke sadržaje i dizala postaviti upute o preporuci držanja fizičke udaljenosti. Preporučuje se da gosti održavaju fizički razmak u zatvorenom prostoru sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, izuzev članova iste obitelji ili grupe.

3. Čišćenje objekta

- **Redovita dezinfekcija zajedničkih prostora, dostavnog vozila i opreme/mjesta koja se često dodiruju**
Potrebno je pojačati čišćenje, dezinfekciju objekta. Predmete s kojima su gosti u stalnom doticaju potrebno je dezinficirati češće ili ako je to moguće nakon svakog korištenja. Unutrašnjost dostavnog vozila potrebno je redovito čistiti i dezinficirati nakon svake vožnje, posebno obratiti pozornost na površine koje se često dodiruju. Ventilacija vozila trebala bi biti u načinu rada bez recirkulacije kako bi se poticale promjene zraka koje smanjuju koncentraciju potencijalno zaraznih čestica.
- **Prozračivanje prostorija**
Potrebno je pojačati prozračivanje objekta svaka dva sata (a po potrebi i češće).
- **Dezinfekcijska sredstva na ulazu u objekt**
Na ulazima zatvorenih prostora objekta (repcija, sportsko-rekreacijski sadržaji, trgovine, kiosci, pultovi za obavljanje plaćanja usluga), nužno je postaviti dozatore s dezinfekcijskim sredstvom (na bazi alkohola u koncentraciji ne manjoj od 70% ili drugog sredstva s deklariranim virucidnim djelovanjem i prikladnog za korištenje na koži).
- **U sanitarnim čvorovima koristiti jednokratne materijale (papirnati ručnici)**
Nužno je osigurati dostatnu količinu papirnatih ručnika (ubrusa) i ostalih jednokratnih materijala, sredstava i opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju.
- **Redovito pročišćavanje i dezinfekcija filtera klima uređaja, ventilacije i uređaja za grijanje**
Posvetiti posebnu pažnju praćenju stanja filtera i održavanju pravilnog stanja brzina zamjene zraka u zatvorenom prostoru. Treba provjeriti pravilno funkcioniranje opreme

za ventilaciju i izmjenu zraka. Preporučuje se pojačana ventilacija objekta npr. povećanjem broja ventilacija, povećanjem postotka vanjskog zraka koji cirkulira u sustav.

4. Preporuke za usluživanje gostiju

- **Usluživanje u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, uklanjanje jelovnika i cjenika sa stolova, dostupni na zahtjev gosta (opcije: digitalni oblik QR kodovi ili jednokratni u tiskanom obliku ili plastificirani)**
Preporučuje se da se jelovnike istakne na ulazu ili drugom vidljivom mjestu na odgovarajući način u plastificiranom obliku, odnosno preporučuje se uklanjanje klasičnih oblika jelovnika. Sugestija je da se posjetitelje usmeno ili na koji drugi prihvatljiv način upozna s raspoloživom ponudom hrane i pića. Ili ako je to moguće preporučuje se korištenje modernih tehnologija kao što su QR kodovi.
- **Dezinfekcija stolova, jelovnika i cjenika**
Nakon svakog odlaska gosta ili skupine gostiju treba obavezno dezinficirati (plastificirane) jelovnike, cjenike i kartu pića te površinu stola. Na stolovima se ne ostavljaju posudice za sol/papar/ulje/ocat/druge začine, već se donose nove, prethodno oprane ili dezinficirane posudice za svaku skupinu novih gostiju. Pribor za jelo se postavlja kada gost sjedne za stol.
- **Postava stolova, serviranje pribora u skladu s aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo**
Stolovi se do dolaska gostiju drže praznima, a pribor se servira kada gosti sjednu.
- **Udaljenost stolova jedan od drugoga u skladu s aktualnim preporukama**
Stolove udaljiti jedan od drugoga sukladno aktualnim preporukama Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.
- **Fizička distanca između pojedinih grupa posjetitelja u skladu s aktualnim preporukama**

NOĆNI BAROVI I KLUBOVI

1. Preporuke za rad:

- **COVID redari**
Javna okupljanja bilo koje vrste i sadržaja, koja uključuju više od 50 sudionika, moraju imati COVID-redara na svakih 50 okupljenih osoba. Svi sudionici moraju biti upoznati s mjerama prevencije za pojedini događaj. Za organizaciju okupljanja u skladu s mjerama kao i ishođenje svih potrebnih odobrenja odgovoran je organizator, a za provedbu uputa zaduženi su COVID- redari koje je dužan educirati i opremiti organizator skupa.
- **Glasnoća glazbe**
Glasnoća glazbe, odnosno buka u prostoru regulirana je propisima.
- **Evidencija sudionika**
U objektima tipa noćni bar ili klub preporučuje se vođenje evidencije sudionika i osoblja radi lakšeg praćenja kontakata u slučaju eventualne pojave zaraze virusom SARS-CoC-2 pri čemu će se prikupljati osnovni podaci: ime, prezime i broj telefona.

MONITORING GOSTA

POSTUPAK KOD POJAVE BOLESTI GOSTA U TURISTIČKOM SMJEŠTAJNOM OBJEKTU

Napomena: Osigurane osobe s Europskom karticom zdravstvenog osiguranja iz drugih država članica Europske unije (EU), Europskog ekonomskog prostora (EEP - Lihtenštajn, Norveška i Island) te Švicarske koje za vrijeme privremenog boravka u Republici Hrvatskoj obole od koronavirusa imaju pravo koristiti svu nužnu, odnosno neodgodivu zdravstvenu zaštitu u Republici Hrvatskoj koja je potrebna vezano uz liječenje navedene bolesti, pokrivenu obveznim zdravstvenim osiguranjem, od bolničkog liječenja do potrebe sanitetskog prijevoza. Ne postoje posebni uvjeti koji pri tome trebaju biti ispunjeni, nego će navedene osigurane osobe zdravstvenu zaštitu koristiti na jednak način i pod istim uvjetima kao i hrvatske osigurane osobe.

U slučaju uočavanja simptoma infekcije virusom COVID-19, vrijedi sljedeće:

- Odgovorna osoba, odnosno osoba koju on ovlasti u smještajnom objektu, obavještava o bolesti gosta liječnika u ugovornoj ambulanti ili liječnika u turističkoj ambulanti (u daljnjem tekstu: nadležni liječnik) radi obavljanja pregleda.
- Ako nadležni liječnik postavi sumnju da je osoba zaražena virusom SARS-CoV-2, odgovorna osoba smještajnog objekta treba zamoliti gosta da ostane u smještajnoj jedinici/objektu sa zatvorenim vratima te osigurati bolesnom gostu medicinsku (kiruršku) masku i papirnate maramice u dovoljnoj količini te uputiti gosta da ne izlazi iz smještajne jedinice/objekta sve do liječničkog pregleda (dolazak liječnika u kućnu posjetu ili organizirani prijevoz bolesnog gosta do liječničke ordinacije) i dobivanja daljnjih uputa.
- Nadležni liječnik pregledom bolesniku utvrđuje jesu li zadovoljeni kriteriji postavljanja sumnje na COVID-19 i ovisno o kliničkom stanju gosta određuje potrebu za pozivanjem epidemiologa.
- Pri postavljanju sumnje na COVID-19 uzima se ili organizira uzimanje brisa radi pravovremene dijagnostike COVID-19 infekcije i određuje se bolesnom gostu i njegovim bliskim kontaktima izolacija u smještajnim jedinicama do prispjeća rezultata testiranja.
- Zaposlenici smještajnog objekta, odnosno pružatelji usluga smještaja ne ulaze u smještajnu jedinicu/objekt u kojoj je osoba pod sumnjom na COVID-19 i smještajne jedinice/objekte u kojima su njezini bliski kontakti, a goste se obavijesti da se zamjena posteljine kao i čišćenje sobe neće odvijati u uobičajenim razmacima i na uobičajeni način. Svaki takav gost mora sam održavati čistoću smještajne jedinice/objekta u kojem boravi sa sredstvima koja će smještajni objekt ustupiti na raspolaganje. Usluživanje obroka odvijat će se dostavom u smještajnu jedinicu/objekt, a gosti koji nemaju polupansionski ili puni pensionski smještaj kupovat (naručivat) će obroke iz smještajnog restorana radi kontrole ulazaka i izlazaka u smještajnu jedinicu/objekt uz dostavu obroka do pred vrata smještajne jedinice/objekta. U manjim smještajnim objektima će vlasnik ili odgovorna osoba za smještaj organizirati dostavu hrane i ostalih potrepština za gosta do vrata sobe te

kontaktirati s nadležnom zdravstvenom službom.

- Ako postoji potreba kontakta s gostom, trebalo bi odrediti samo jednu osobu koja će se baviti tim gostom uz upotrebu zaštitne medicinske maske i rukavica te održavanje udaljenosti od najmanje metar od bolesnika, po mogućnosti dva metra. Maske, rukavice i slična zaštitna oprema treba odmah nakon korištenja biti zatvorena u plastične vreće i odložena u kantu za smeće s poklopcem predviđenu za infektivni otpad i ne smije se koristiti ponovno. Nakon bacanja zaštitne opreme u kantu za otpad, djelatnici trebaju temeljito oprati ruke sapunom i vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi.
- Ako liječnik utvrdi da gost nije inficiran COVID-19, određuje mu terapiju za njegovo stanje, a samoizolacija se ukida gostu i njegovim bliskim kontaktima te se gost može slobodno kretati po objektu koliko to dopušta njegovo zdravlje i zaštita zdravlja ostalih gostiju turističkog objekta.

U slučaju potvrde zarazne bolesti COVID-19 kod gosta, vrijedi sljedeće:

- Gostu kojemu je COVID-19 potvrđen i čije zdravstveno stanje zahtjeva hospitalizaciju, transportira se u zdravstvenu ustanovu sukladno uputi liječnika, a ovisno o težini bolesti, korištenjem osobnog vozila, organiziranog transporta ili sanitetskim prijevozom. U slučaju nagle pojave teških, po život ugrožavajućih simptoma poziva se hitna medicinska služba. Transport javnim prijevozom NIJE DOZVOLJEN.

Domaći gosti

- U dogovoru s nadležnim liječnikom, domaćim gostima kod kojih je potvrđena bolest COVID-19 s blagim simptomima ili koji nemaju simptome bolesti, preporučljivo je da se upute u izolaciju u vlastitom smještaju (kod kuće), vlastitim prijevozom i bez korištenja javnog prijevoza, ako je to moguće. U tom slučaju daljnju skrb o oboljelom vodi njihov izabrani liječnik ili nadležni liječnik prema mjestu izolacije (u konzultaciji s nadležnim epidemiologom).
- Domaći gosti koji su kontakt s oboljelim idu kući u samoizolaciju o čemu dalje skrbi njihov izabrani liječnik (u konzultaciji s nadležnim epidemiologom).

Strani gosti

- Strani gost s potvrđenom COVID-19 bolešću čije zdravstveno stanje ne zahtjeva hospitalizaciju i domaći gost s potvrđenom COVID-19 infekcijom koji nema uvjete za izolaciju kod kuće treba se smjestiti u organizirani smještaj za izolaciju u zajednici, koji je predviđen za takve potrebe od strane lokalne samouprave, na način da se gosti premještaju u unaprijed pripremljeni objekt prikladan za boravak u izolaciji (objekti određeni i opremljeni od lokalnog Kriznog stožera ili lokalne samouprave mogu biti apartmani, kuće, mobilne kućice, dormitoriji, itd.) o čemu dalje skrbi nadležni liječnik za smještajni objekt (u konzultaciji s nadležnim epidemiologom). Isto vrijedi i za goste koji su bliski kontakti oboljeloga, a kojima je potrebno organizirati karantenu/samoizolaciju.
- Strani gosti kojima je potvrđena COVID-19 bolest i strani gosti bliski kontakti oboljeloga od COVID-19 mogu se prije isteka izolacije oboljeloga, odnosno karantene/samoizolacije za zdrave bliske kontakte, vratiti u svoje države nakon konzultacije s javnozdravstvenim vlastima njihove zemlje porijekla putem IHR sustava (međunarodni zdravstveni propisi) i dogovora o načinu i financiranju njihova

transporta u matične zemlje.

Zaposlenici/odgovorne osobe objekta

- Zaposlenik, odnosno odgovorna osoba u objektu u kojemu se pruža usluga smještaja kojemu je potvrđen COVID-19, mora biti podvrgnut bolničkom liječenju ili izolaciji u vlastitom domu ili organiziranoj izolacijskoj jedinici, ovisno o težini bolesti.
- Zaposlenik, odnosno osoba u domaćinstvu u kojemu se pruža usluga smještaja koji je bio u bliskom kontaktu s osobom kojoj je potvrđen COVID-19, mora biti podvrgnut izolaciji u domu ili organiziranoj izolacijskoj jedinici za zdrave kontakte oboljelih od COVID-19.
- O završetku izolacije i zdravstvenom stanju skrbi nadležni liječnik koji je propisao izolaciju ili karantenu/samoizolaciju.

POSTUPAK PRANJA I ČIŠĆENJA HOTELSKE SOBE U SLUČAJU DA JE U NJOJ BORAVILA OSOBA NA KOJU SE SUMNJA ILI JE POTVRĐENO DA JE ZARAŽENA KORONAVIRUSOM (COVID-19)

Ako je moguće, zatvorite potencijalno kontaminiranu sobu i sačekajte 72 sata prije čišćenja kako bi se infektivnost virusa smanjila.

Upute za čišćenje:

- Prije nego što počnete s čišćenjem, stavite masku i rukavice. Izbjegavajte dodirivanje lica i očiju tijekom čišćenja.
- Držite prozore otvorenima da se prostor provjetrava i/ili uključite ventilaciju.
- Očistite pod neutralnim deterdžentom te nakon toga dezinficirajte.
- Očistite i dezinficirajte sve potencijalno kontaminirane površine: kvake na vratima, telefone, drške u hodnicima i na stubištima.
- Očistite toalete, uključujući WC školjku i sve dostupne površine u toaletu deterdžentom te nakon toga dezinficirajte.
- Nemojte koristiti pakiranje s raspršivačem za nanošenje dezinfekcijskog sredstva jer može doći do prskanja koja mogu dalje širiti virus.
- Uklonite posteljinu, jastučnice, deke i druge tkanine te ih operite. Za pranje koristite perilicu rublja (60 - 90 °C) i deterdžent za pranje rublja. Ako nije moguće prati u perilici za rublje, možete koristiti čišćenje na paru.
- Nakon čišćenja krpe oprati na 90 °C.
- Skinite rukavice i masku te ih stavite u plastičnu vrećicu, a zatim operite ruke sapunom i vodom.
- Sav otpad nastao tijekom čišćenja treba što je prije moguće odložiti u kante za otpad.
- Istuširajte se i presvucite odjeću odmah nakon čišćenja.
- Ostavite prozor otvoreni i/ili ventilaciju uključenom da se prostorija temeljito prozrači.

Za više informacija posjetite
www.safestayincroatia.hr